

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
“ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ”**

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ**

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2023-2024

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2024

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
“ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ”**

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2023-2024

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2024

ΠΜΣ “Οικονομικά και Διοίκηση της Υγείας”

Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης
Σχολή Οικονομικών, Επιχειρηματικών και Διεθνών Σπουδών
Πανεπιστήμιο Πειραιώς
Μ. Καραολή & Δημητρίου 80, 185 34 Πειραιάς
Πληροφορίες στα τηλέφωνα: +30 210 4142279, +30 698 4275284
Email: hem@unipi.gr
Ιστοσελίδα Προγράμματος: <https://www.msc-hem.gr/>

Γραμματεία Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης
Πληροφορίες στα τηλέφωνα: +30 210 4142080, +302104142077 (10:00 – 14:00)
Email: edaferera@unipi.gr

Πανεπιστήμιο Πειραιώς
Μ. Καραολή και Δημητρίου 80, 18534 Πειραιάς
Τηλεφωνικό Κέντρο: +30 210 4142000
Ιστοσελίδα: <https://www.unipi.gr/unipi/el/>

Πρυτανικές Αρχές Πανεπιστημίου Πειραιώς

Πρύτανης: Καθηγητής Μιχαήλ Σφακιανάκης
Αντιπρύτανης Έρευνας και Δια Βίου Εκπαίδευσης: Αναπληρωτής Καθηγητής Δημοσθένης Κυριαζής
Αντιπρύτανης Οικονομικών, Προγραμματισμού και Ανάπτυξης: Καθηγήτρια Στυλιανή Σοφianoπούλου
Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών και Διοικητικών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας: Αναπληρωτής Καθηγητής Σπυρίδων Ρουκανάς
Αντιπρύτανης Διεθνών Σχέσεων και Εξωστρέφειας: Καθηγήτρια Γεωργία Βερροπούλου

Σχολή Οικονομικών, Επιχειρηματικών & Διεθνών Σπουδών
Κοσμήτορας: Καθηγήτρια Κωνσταντίνα Μπότσιου

Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης
Πρόεδρος: Καθηγητής Ιωάννης Πολλάλης

ΠΜΣ στα Οικονομικά και τη Διοίκηση της Υγείας - MSc in Health Economics and Management
Διευθύντρια: Καθηγήτρια Μαρία Ράικου

Ιανουάριος 2024

Περιεχόμενα

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στα Οικονομικά και τη Διοίκηση της Υγείας	5
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στα Οικονομικά και τη Διοίκηση της Υγείας - Στόχος.....	6
Αντικείμενο και Σκοπός	6
Μαθησιακά αποτελέσματα	7
Τίτλος Σπουδών.....	7
Δομή και Όργανα του ΠΜΣ.....	7
Κατηγορίες εισακτέων	9
Κριτήρια και διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων	9
Πηγές χρηματοδότησης - Τέλη φοίτησης - Υποτροφίες.....	11
Δομή Προγράμματος Σπουδών - Πρόγραμμα Μαθημάτων.....	12
Διπλωματική εργασία	13
Αξιολόγηση της επίδοσης των σπουδαστών.....	14
Υποχρεώσεις και δικαιώματα μεταπτυχιακών φοιτητών	15
Διάρκεια Σπουδών.....	16
Πρακτική άσκηση	16
Κινητικότητα.....	17
Ακαδημαϊκός Σύμβουλος	17
Ανάθεση διδακτικού έργου	18
Διδάσκοντες στο ΠΜΣ.....	19
Υποδομή του ΠΜΣ.....	19
Διαχείριση αιτημάτων/παραπόνων φοιτητών	19
Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.....	20
Περιεχόμενο Μαθημάτων και Μαθησιακά αποτελέσματα	21
1° ΕΞΑΜΗΝΟ - 4 ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	21
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	21
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ	22
ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ.....	23
ΑΡΧΕΣ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑΣ.....	24
2° ΕΞΑΜΗΝΟ - 4 ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	25
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΔΟΚΙΜΕΣ	25
ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΥΓΕΙΑΣ.....	28
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ	30
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΦΑΡΜΑΚΟΥ.....	31
3° ΕΞΑΜΗΝΟ - 3 ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ.....	32
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ	32
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΚΑΙ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	34
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ-ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ.....	36
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ	37
ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ.....	38
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	39
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	40

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στα Οικονομικά και τη Διοίκηση της Υγείας

**Απόκτηση ειδίκευσης
με στόχο την ενίσχυση ενός
συστήματος υγείας
με αποδοτικότητα στην παροχή,
ποιότητα στη φροντίδα
και πρόσβαση για όλους.**

Καθηγήτρια Μαρία Ράικου

**Διευθύντρια ΠΜΣ στα Οικονομικά και τη Διοίκηση της Υγείας
MSc in Health Economics and Management**

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στα Οικονομικά και τη Διοίκηση της Υγείας - Στόχος

Απόκτηση ειδίκευσης με στόχο την ενίσχυση ενός συστήματος υγείας με αποδοτικότητα στην παροχή, ποιότητα στη φροντίδα και πρόσβαση για όλους.

- “Αποδοτικότητα στην παροχή”
  - οικονομική αποδοτικότητα - βέλτιστη χρήση των σπάνιων πόρων - Efficiency
- “Ποιότητα στη φροντίδα”
  - κλινική αποτελεσματικότητα - Effectiveness
- “Πρόσβαση για όλους”
  - ισότητα – Access - Equity

Πώς;

- Συνδυάζοντας την εφαρμογή των οικονομικών θεωριών και μεθοδολογιών
  - στην ανάλυση του υγειονομικού τομέα
- με το σχεδιασμό και την ανάλυση πολιτικής
  - στη χρηματοδότηση και την παροχή των υπηρεσιών υγείας
- τόσο στο δημόσιο όσο και τον ιδιωτικό τομέα

Αντικείμενο και Σκοπός

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) «Οικονομικά και Διοίκηση της Υγείας» απευθύνεται σε σπουδαστές που απασχολούνται ή στοχεύουν να απασχοληθούν στον υγειονομικό τομέα.

Οι σπουδαστές προέρχονται από διάφορα γνωστικά πεδία των Επιστημών Υγείας (Ιατρική, Φαρμακευτική, Νοσηλευτική, κ.λπ.), των Οικονομικών Επιστημών (Χρηματοοικονομική, Διοίκηση Επιχειρήσεων, κ.λπ.), και των Θετικών Επιστημών (Μηχανικών, Μαθηματικών, Φυσικής, Στατιστικής, Πληροφορικής, κ.λπ.) μεταξύ άλλων. Το σύνολο των σπουδαστών συνιστούν νέοι απόφοιτοι και επαγγελματίες από διαφορετικούς τομείς συμπεριλαμβάνοντας: κλινικούς γιατρούς και επαγγελματίες υγείας του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, αναλυτές και στελέχη ασφαλιστικών οργανισμών και εταιρειών, απασχολούμενους στον τομέα της χρηματοδοτικής διαχείρισης και της διοίκησης των υπηρεσιών υγείας, μέλη κυβερνητικών και μη-κυβερνητικών οργανώσεων και Ρυθμιστικών Αρχών, στελέχη φαρμακευτικών εταιρειών και εταιρειών παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών σχετικά με την οικονομική αξιολόγηση και την τιμολόγηση των υπηρεσιών υγείας.

Το πρόγραμμα προσφέρει τα απαραίτητα εργαλεία απόκτησης ειδίκευσης συνδυάζοντας την εφαρμογή των οικονομικών θεωριών και μεθοδολογιών στην ανάλυση του υγειονομικού τομέα με το σχεδιασμό και την ανάλυση πολιτικής στη χρηματοδότηση και την παροχή των υπηρεσιών υγείας και αναλύει σύγχρονα προβλήματα που ανακύπτουν στη διοίκηση των οργανισμών υγείας τόσο στο δημόσιο όσο και τον ιδιωτικό τομέα.

Κύριος στόχος του προγράμματος είναι να προσφέρει στους μεταπτυχιακούς φοιτητές σύγχρονες γνώσεις που εστιάζουν τόσο στη θεωρητική όσο και την πρακτική κατάρτισή τους έτσι ώστε να αναπτύξουν ή να εξελίξουν δεξιότητες που θα τους προετοιμάσουν να ανταποκριθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στις συνεχώς αυξανόμενες προκλήσεις του τομέα της υγείας.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος, οι απόφοιτοι θα έχουν αποκτήσει:

- Έναν τρόπο σκέψης για την κατανόηση του μηχανισμού της παραγωγής των υπηρεσιών υγείας, της ζήτησης και της παροχής της φροντίδας υγείας και της ασφάλισης υγείας.
- Κατανόηση των αρχών της οικονομικής που βρίσκουν εφαρμογή στη διαμόρφωση της πολιτικής υγείας.
- Έναν αναλυτικό τρόπο σκέψης για την κριτική αποτίμηση των διαφορετικών μορφών ρύθμισης και των μεταρρυθμίσεων στον τομέα της υγείας.
- Κατανόηση της χρησιμότητας των αρχών της οικονομικής στη διαδικασία λήψης αποφάσεων δεδομένων των προκλήσεων της καινοτομίας στον τομέα της υγείας.

Τίτλος Σπουδών

Το ΠΜΣ απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) στα Οικονομικά και τη Διοίκηση της Υγείας (Master of Science in Health Economics and Management).

Δομή και Όργανα του ΠΜΣ

1. Αρμόδια όργανα για την ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία του ΠΜΣ σύμφωνα με το νόμο ν. 4957/2022 είναι:

- α) Η Σύγκλητος του Ιδρύματος
- β) Η Συνέλευση του Τμήματος
- γ) Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του ΠΜΣ
- δ) Ο Διευθυντής του ΠΜΣ.

2. Οι αρμοδιότητες των οργάνων του ΠΜΣ είναι οι εξής:

α) Η Σύγκλητος είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού και οργανωτικού χαρακτήρα του ΠΜΣ. Σχετικά με το ΠΜΣ, η Σύγκλητος έχει τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στη συνέχεια και όσες άλλες προβλέπονται από τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας, εφόσον αυτές δεν έχουν ανατεθεί από τον νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα του ιδρύματος. Συγκεκριμένα:

1. Εγκρίνει την ίδρυση ή την τροποποίηση της Απόφασης Ίδρυσης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) καθώς και το περιεχόμενο του προγράμματος
2. Εγκρίνει ή τροποποιεί τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του ΠΜΣ
3. Εγκρίνει την παράταση της χρονικής διάρκειας της λειτουργίας του ΠΜΣ
4. Εγκρίνει τα πρωτόκολλα για ακαδημαϊκή ή ερευνητική συνεργασία με φορείς της ημεδαπής ή αλλοδαπής
5. Αποφασίζει την κατάργηση του ΠΜΣ.

β) Η Συνέλευση του Τμήματος είναι αρμόδια για την οργάνωση, διοίκηση και διαχείριση του ΠΜΣ και ιδίως:

1. Εισηγείται προς τη Σύγκλητο την έγκριση ή την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του ΠΜΣ, καθώς και την παράταση της διάρκειας του ΠΜΣ

2. Ορίζει τα μέλη της Σ.Ε. του ΠΜΣ
3. Αναθέτει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες του ΠΜΣ
4. Συγκροτεί Επιτροπή για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο ΠΜΣ
5. Συγκροτεί επιτροπές για την επίβλεψη/εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα Καθηγητή για κάθε διπλωματική εργασία
6. Διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης προκειμένου να απονεμηθεί ο τίτλος σπουδών του ΠΜΣ
7. Εγκρίνει τον απολογισμό του ΠΜΣ κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.)
8. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τις διατάξεις του ισχύοντος Κανονισμού.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος οι αρμοδιότητες των περιπτώσεων 4. και 5. δύναται να μεταβιβάζονται στη Σ.Ε. του ΠΜΣ. Επίσης, δύναται να μεταβιβάζονται προς τη Σ.Ε. συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Συνέλευσης του Τμήματος για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του ΠΜΣ, κατόπιν έκδοσης σχετικής απόφασης μεταβίβασης αρμοδιοτήτων.

γ) Η Σ.Ε. αποτελείται από τον Διευθυντή του ΠΜΣ και τέσσερα (4) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) του Τμήματος, που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του ΠΜΣ και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο ΠΜΣ. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος για διετή θητεία, παράλληλα με τη θητεία του Διευθυντή. Στη Σ.Ε. δύναται να συμμετέχουν Ομότιμοι Καθηγητές του Τμήματος εφόσον παρέχουν διδακτικό έργο στο ΠΜΣ. Τα μέλη της Σ.Ε. δεν δικαιούνται αμοιβής ή οιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των καθηκόντων τους στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται ως μέλη της Σ.Ε.

Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και ιδίως:

1. καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του ΠΜΣ και τις τροποποιήσεις του και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.)
2. καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση του Τμήματος
3. εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του ΠΜΣ
4. εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του ΠΜΣ και τον Κανονισμό λειτουργίας του
5. εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου στις κατηγορίες διδασκόντων του άρθρου 83 του ν. 4957/2022
6. εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του ΠΜΣ
7. καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος
8. εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών
9. ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τις διατάξεις του ισχύοντος Κανονισμού.

δ) Ο Διευθυντής του ΠΜΣ προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος κατά προτεραιότητα βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ δεν δικαιούται αμοιβής ή οιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των καθηκόντων του στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που του ανατίθενται ως Διευθυντής του ΠΜΣ.

Ο Διευθυντής του ΠΜΣ έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

1. προεδρεύει της Σ.Ε., συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της
2. εισηγείται τα θέματα που αφορούν την οργάνωση και λειτουργία του ΠΜΣ προς τη Συνέλευση του Τμήματος
3. εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του ΠΜΣ και του ιδρύματος θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του ΠΜΣ
4. είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 234 του ν. 4957/2022 και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες
5. παρακολουθεί τη συμμόρφωση της λειτουργίας του προγράμματος με τις διατάξεις του Εσωτερικού Κανονισμού του ΠΜΣ, την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του ΠΜΣ, και την τήρηση του προϋπολογισμού του ΠΜΣ
6. ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του ΠΜΣ.

Με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών δύναται να ορίζεται αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου/προγράμματος, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο, κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης.

Τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του ΠΜΣ αναλαμβάνει η Γραμματεία του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης. Εκτός από τη Γραμματεία του Τμήματος που επιμελείται διαφόρων θεμάτων λειτουργίας του μεταπτυχιακού προγράμματος (εγγραφές, τήρηση φακέλων φοιτητών, χορήγηση πιστοποιητικών, πτυχίων κ. λπ.), προβλέπεται και η υποστήριξη του ΠΜΣ από εξωτερικούς συνεργάτες οι οποίοι αμείβονται από το πρόγραμμα. Οι διοικητικοί υπάλληλοι που υποστηρίζουν το ΠΜΣ εκτός ωρών εργασίας τους στο ίδρυμα δύνανται να αμείβονται για τις υπηρεσίες που παρέχουν.

Κατηγορίες εισακτέων

Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου πρώτου κύκλου σπουδών Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής καθώς και απόφοιτοι των πρώην Τ.Ε.Ι.

Στην περίπτωση που ο υποψήφιος είναι τελειόφοιτος ιδρύματος της ημεδαπής, προκειμένου να γίνει δεκτός στο ΠΜΣ, υποχρεούται με το πέρας της εξεταστικής περιόδου του Σεπτεμβρίου να έχει ολοκληρώσει επιτυχώς τις σπουδές του και να προσκομίσει βεβαίωση περάτωσης σπουδών στη Γραμματεία του Τμήματος.

Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. και διοικητικών υπαλλήλων του ιδρύματος που πληρούν τις προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου, μπορούν μετά από αίτησή τους να γίνουν δεκτοί ως υπεράριθμοι, και μόνο ένας κατ' έτος, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος.

Κριτήρια και διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων

Η επιλογή των εισακτέων στο ΠΜΣ γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις και τις ρυθμίσεις του ισχύοντος Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Με απόφαση της Συνέλευσης, δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και του Ιδρύματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών στο ΠΜΣ. Στην προκήρυξη αναγράφονται οι ελάχιστες προϋποθέσεις εισαγωγής και οι λοιπές σχετικές λεπτομέρειες (ημερομηνίες και τόπος κατάθεσης της αίτησης, απαραίτητα δικαιολογητικά που πρέπει να τη συνοδεύουν, κ.λπ.). Οι σχετικές αιτήσεις και τα απαραίτητα δικαιολογητικά υποβάλλονται ηλεκτρονικά ή κατατίθενται στην

Γραμματεία του Τμήματος, σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και δύναται να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που υποβάλλονται από κάθε υποψήφιο είναι τα εξής:

1. Αίτηση υποψηφιότητας
2. Βιογραφικό σημείωμα
3. Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών όπου αναγράφεται και ο βαθμός πτυχίου
4. Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας
5. Δύο συστατικές επιστολές από μέλη ΔΕΠ ΑΕΙ ή/και από εργοδότη
6. Αποδεικτικό καλής γνώσης της αγγλικής ή άλλης ξένης γλώσσας, όπως αυτή βεβαιώνεται βάσει των αποδεκτών από τον ΑΣΕΠ πιστοποιητικών γλωσσομάθειας, ή του πτυχίου σπουδών ή του μεταπτυχιακού ή του διδακτορικού διπλώματος Πανεπιστημίου της αλλοδαπής
7. Ευκρινές φωτοαντίγραφο δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας
8. Μια πρόσφατη φωτογραφία τύπου ταυτότητας ή διαβατηρίου
9. Αποδεικτικό γνώσης της Ελληνικής Γλώσσας από τους αλλοδαπούς, όπως αυτή αποδεικνύεται από τίτλο πτυχίου σπουδών ή μεταπτυχιακού ή διδακτορικού διπλώματος Ελληνικού Πανεπιστημίου ή Απολυτήριο Ελληνικού Λυκείου ή εξαταξίου Γυμνασίου ή πιστοποιητικό ελληνομάθειας από το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας
10. Υπεύθυνη Δήλωση (με βεβαίωση του γνήσιου της υπογραφής) όπου δηλώνεται από τον υποψήφιο ότι τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται και κατατίθενται στο φάκελό του είναι αληθή.

Η Συνέλευση του Τμήματος με απόφασή της δύναται να ορίσει πρόσθετα δικαιολογητικά.

Οι υποψήφιοι που είναι κάτοχοι τίτλου σπουδών πρώτου κύκλου από ιδρύματα της αλλοδαπής πρέπει να προσκομίσουν είτε πράξη αναγνώρισης από ΔΟΑΤΑΠ ή τον τίτλο σπουδών ώστε να γίνει έλεγχος ότι το ίδρυμα της αλλοδαπής περιλαμβάνεται στο Εθνικό Μητρώο αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής. καθώς και το Εθνικό Μητρώο τύπων τίτλων σπουδών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Τίτλοι σπουδών της αλλοδαπής γίνονται αποδεκτοί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις. Σημειώνεται ότι εάν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η ελληνική επικράτεια, ο τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται, εκτός εάν οι σπουδές που έγιναν στην ελληνική επικράτεια πραγματοποιήθηκαν σε δημόσιο Α.Ε.Ι.

Η Γραμματεία του Τμήματος ελέγχει τα δικαιολογητικά που καταθέτει ο υποψήφιος, πρωτοκολλεί την αίτηση και την προωθεί στην Επιτροπή Επιλογής Υποψηφίων.

Η επιλογή των εισακτέων πραγματοποιείται από επιτροπή μελών ΔΕΠ (Επιτροπή Επιλογής) η οποία συγκροτείται με απόφαση της Συνέλευσης.

Τα κριτήρια επιλογής στο ΠΜΣ γίνονται γνωστά στους υποψηφίους μέσω της προκήρυξης και είναι ενδεικτικά τα ακόλουθα:

1. Βαθμός πτυχίου
2. ΑΕΙ απόκτησης πτυχίου
3. Είδος και εύρος εργασιακής ή/και ερευνητικής εμπειρίας
4. Παρουσία στη συνέντευξη
5. Συστατικές επιστολές
6. Κατοχή δευτέρου πτυχίου Α΄ ή Β΄ κύκλου σπουδών.

Η διαδικασία επιλογής διενεργείται από την Επιτροπή Επιλογής, η οποία:

- α) Καταρτίζει τον κατάλογο όσων έχουν υποβάλει αίτηση
- β) Απορρίπτει τους υποψηφίους που δεν πληρούν τα κριτήρια επιλογής
- γ) Καλεί σε συνέντευξη τους υποψηφίους
- δ) Αξιολογεί τους υποψηφίους και υποβάλλει την πρότασή της για την τελική έγκριση στη Συνέλευση.

Η αξιολόγηση των υποψηφίων γίνεται βάσει των σπουδών και της επίδοσής τους σε αυτές, του επαγγελματικού τους έργου και της παρουσίας τους στη συνέντευξη. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, με απόφαση της Συνέλευσης εγγράφονται όλοι οι ισοβαθμούντες ως υπεράριθμοι.

Ο τελικός πίνακας των επιτυχόντων επικυρώνεται από την Συνέλευση του Τμήματος.

Η εγγραφή των υποψηφίων στο πρόγραμμα ολοκληρώνεται με την υποβολή στη Γραμματεία όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών.

Πηγές χρηματοδότησης - Τέλη φοίτησης - Υποτροφίες

Πηγές χρηματοδότησης

Η χρηματοδότηση του ΠΜΣ μπορεί να προέρχεται από τα τέλη φοίτησης που καταβάλουν οι φοιτητές και από άλλες πηγές όπως δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα, χορηγίες, ερευνητικά προγράμματα, ευρωπαϊκά ή/και άλλων διεθνών οργανισμών, όπως προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία.

Τέλη φοίτησης

Για τη φοίτησή τους στο ΠΜΣ οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που δεν εμπίπτουν στο άρθρο 86 του ν. 4957/22 καταβάλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των €2.000 ανά εξάμηνο. Η καταβολή του τέλους γίνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται μετά την ειδοποίηση αποδοχής τους στο πρόγραμμα να καταβάλουν το ποσό των 500 ευρώ ως τέλος προεγγραφής για την κατοχύρωση της θέσης που τους έχει προσφερθεί. Το υπόλοιπο ποσό της πρώτης δόσης πρέπει να καταβληθεί με την ολοκλήρωση της εγγραφής τους στο πρόγραμμα. Σε περίπτωση μη παρακολούθησης του ΠΜΣ το τέλος προεγγραφής δεν επιστρέφεται.

Εγγεγραμμένοι φοιτητές του προγράμματος -οι οποίοι δεν είναι πολίτες τρίτων χωρών- δύνανται να απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης του ΠΜΣ, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 86 του Ν.4957/2022 και τις ισχύουσες νομοθετικές ρυθμίσεις. Η υποβολή των αιτήσεων για την απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εισδοχής των φοιτητών στο ΠΜΣ.

Μετά την εξέταση των αιτήσεων για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης, τα αποτελέσματα εγκρίνονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται αποκλειστικά για τη φοίτηση σε ένα (1) ΠΜΣ που οργανώνεται από Α.Ε.Ι της ημεδαπής.

Σε περίπτωση αποχώρησης ή διαγραφής του μεταπτυχιακού φοιτητή από το πρόγραμμα δεν επιστρέφονται τα καταβληθέντα δίδακτρα. Σε περίπτωση μη εξόφλησης του τέλους φοίτησης δεν χορηγείται βεβαίωση περάτωσης σπουδών.

Τυχόν αναπροσαρμογή του ύψους των τελών φοίτησης μπορεί να γίνει μόνο για νέο Κύκλο Σπουδών με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε., και έγκριση της Συγκλήτου κατά τις κείμενες διατάξεις.

Υποτροφίες

Με απόφαση των αρμοδίων οργάνων, το ΠΜΣ χορηγεί υποτροφίες ανά κύκλο σπουδών μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων του 1^{ου} έτους σπουδών βάσει της επίδοσης των σπουδαστών στις τελικές (και όχι τις επαναληπτικές) εξετάσεις του συνόλου των μαθημάτων. Το ύψος των υποτροφιών καθορίζεται σε κάθε ακαδημαϊκό έτος από την Σ.Ε. ανάλογα με τα έσοδα του προγράμματος.

Δομή Προγράμματος Σπουδών - Πρόγραμμα Μαθημάτων

Το ΠΜΣ είναι πλήρους φοίτησης, χρονικής διάρκειας τριών (3) ακαδημαϊκών εξαμήνων, συνολικής αξίας 90 Πιστωτικών Μονάδων (ECTS), με έναρξη το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

Κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση/ολοκλήρωση των μαθημάτων και της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Η μέθοδος διδασκαλίας ορίζεται ως διά ζώσης διαλέξεις με δυνατότητα παρακολούθησης και εξ αποστάσεως σε πραγματικό χρόνο εφόσον το τελευταίο κριθεί απαραίτητο από τον Διευθυντή του ΠΜΣ βάσει των συγκεκριμένων αναγκών των εισακτέων του εκάστοτε κύκλου σπουδών. Η οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης διασφαλίζει την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Επιπρόσθετα το ίδρυμα τηρεί ηλεκτρονική πλατφόρμα μέσω της οποίας παρέχονται και υπηρεσίες ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Τα μαθήματα οργανώνονται σε εξάμηνα, πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση και διεξάγονται στην ελληνική ή/και αγγλική γλώσσα. Η διάρκεια διδασκαλίας των μαθημάτων ορίζεται από τη Συντονιστική Επιτροπή και ανακοινώνεται με το ωρολόγιο πρόγραμμα.

Τα μαθήματα επιλογής δηλώνονται από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές πριν από την έναρξη διδασκαλίας των μαθημάτων του εξαμήνου. Προϋπόθεση για να προσφερθεί το μάθημα επιλογής είναι η εκδήλωση ενδιαφέροντος από τουλάχιστον 10 φοιτητές του ΠΜΣ.

Το ΠΜΣ παρέχει τη δυνατότητα Πρακτικής Άσκησης με έναρξη το νωρίτερο κατά τη διάρκεια του Γ' εξαμήνου. Ως εκ τούτου, το αναφερόμενο ως μάθημα επιλογής του Γ' εξαμήνου με τίτλο «Πρακτική Άσκηση» είναι χωρίς βαθμολογία, αντιστοιχεί σε τρεις (3) πιστωτικές μονάδες, χωρίς αυτές να προσμετρούνται στις απαραίτητες πιστωτικές μονάδες για τη λήψη του μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών, και αναγράφεται στο Παράρτημα Διπλώματος του ΠΜΣ.

Το πρόγραμμα καλύπτει θέματα στα Οικονομικά και τη Διοίκηση της Υγείας μέσω συνόλου υποχρεωτικών μαθημάτων τα οποία προσφέρονται κατά τη διάρκεια του 1ου έτους σπουδών και μαθημάτων επιλογής τα οποία προσφέρονται στο τελευταίο εξάμηνο των σπουδών, συνοδευόμενα από υποχρεωτική Διπλωματική εργασία η οποία επιτρέπει στους σπουδαστές να εστιάσουν σε ένα συγκεκριμένο θέμα το οποίο μπορεί να αντληθεί από τον επαγγελματικό τους χώρο ή να αποτελεί ερώτημα το οποίο θα απαντήσουν σχεδιάζοντας τη δική τους έρευνα.

Το πρόγραμμα των μαθημάτων παρουσιάζεται στη συνέχεια, όπου Υ δηλώνει “Υποχρεωτικό” και Ε “Επιλογής”:

	ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ	Υ/Ε	Πιστωτικές μονάδες
1	Εισαγωγή στα Οικονομικά της Υγείας	Υ	7,5
2	Εισαγωγή στη Δημόσια Υγεία και την Προληπτική Ιατρική	Υ	7,5
3	Συστήματα Υγείας και Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	Υ	7,5
4	Αρχές Επιδημιολογίας	Υ	7,5
	Πιστωτικές μονάδες εξαμήνου		30
	ΜΑΘΗΜΑΤΑ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ		

5	Οικονομική Αξιολόγηση και Κλινικές Δοκιμές	Υ	7,5
6	Ηγεσία και Οργανωσιακή Συμπεριφορά στους Οργανισμούς Υγείας	Υ	7,5
7	Οργάνωση και Διοίκηση υπηρεσιών στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας	Υ	7,5
8	Οικονομικά και Πολιτική του Φαρμάκου	Υ	7,5
	Πιστωτικές μονάδες εξαμήνου		30
	ΜΑΘΗΜΑΤΑ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ		
9	Α' Μάθημα Επιλογής	Ε	7
10	Β' Μάθημα Επιλογής	Ε	7
11	Γ' Μάθημα Επιλογής	Ε	7
	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία		9
	Μαθήματα Επιλογής		
	Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Πόρων στην Υγεία		
	Στρατηγικό Μάνατζμεντ και Μάρκετινγκ Οργανισμών Υγείας		
	Διαχείριση Αποθεμάτων-Προμηθειών στην Υγεία		
	Οικονομική Ανάλυση της Αγοράς Εργασίας στις Υπηρεσίες Υγείας		
	Ποσοτικές Μέθοδοι		
	Πληροφοριακά Συστήματα και Αναλυτική Δεδομένων Υγείας		
	Πιστωτικές μονάδες εξαμήνου		30
	Πρακτική Άσκηση		3
	<i>Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων</i>		<i>90</i>

Η τροποποίηση του προγράμματος σπουδών μπορεί να γίνει με απόφαση των αρμοδίων οργάνων (Συντονιστική Επιτροπή, Συνέλευση και Σύγκλητος).

Το ακαδημαϊκό ημερολόγιο καθώς και το ωρολόγιο πρόγραμμα καταρτίζονται βάσει του ακαδημαϊκού ημερολογίου του Ιδρύματος με ευθύνη του Διευθυντή του ΠΜΣ.

Διπλωματική εργασία

Στο τρίτο εξάμηνο του Προγράμματος προβλέπεται η εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Ο φοιτητής καταθέτει ερευνητική πρόταση στο Διευθυντή του ΠΜΣ στην οποία αναγράφεται

ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, το ερευνητικό ερώτημα, η μεθοδολογία ανάλυσης και η συμβολή της προτεινόμενης έρευνας στο εν λόγω επιστημονικό πεδίο. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ εισηγείται στη Συνέλευση το θέμα της διπλωματικής εργασίας, τον επιβλέποντα Καθηγητή και τα υπόλοιπα δύο μέλη της επιτροπής επίβλεψης της διπλωματικής εργασίας προς έγκριση. Η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας πραγματοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό εκπόνησης διπλωματικής εργασίας του ΠΜΣ.

Αξιολόγηση της επίδοσης των σπουδαστών

1. Για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των μαθημάτων του ΠΜΣ και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες.

2. Ο βαθμός του Δ.Μ.Σ. καθορίζεται από τους βαθμούς των μαθημάτων του προγράμματος και το βαθμό της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας σύμφωνα με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Ο βαθμός του Δ.Μ.Σ. με ευθύνη της Γραμματείας, καταχωρείται στον ατομικό φάκελο του φοιτητή.

3. Η τελική αξιολόγηση του φοιτητή σε κάθε μάθημα του ΠΜΣ πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση της διδασκαλίας του μαθήματος. Η μέθοδος αξιολόγησης στο εκάστοτε μάθημα του ΠΜΣ καθορίζεται από τον διδάσκοντα, ο οποίος μπορεί να οργανώσει κατά την κρίση του γραπτές ή/και προφορικές εξετάσεις ή/και να στηριχθεί σε εργασίες ή εργαστηριακές ασκήσεις. Εάν ο μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει ή δεν προσέλθει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων, για οποιοδήποτε λόγο, παρέχεται η δυνατότητα συμμετοχής του σε επαναληπτική εξέταση τον Σεπτέμβριο. Εάν αποτύχει στην επαναληπτική εξέταση, δίνεται η δυνατότητα να εξεταστεί την επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά (συμπεριλαμβανομένης και της εξεταστικής του Σεπτεμβρίου). Η βαθμολογία σε κάθε μάθημα ορίζεται στην κλίμακα 0-10, με βαθμολογία από 0 έως και 4,99 να ορίζεται ως αποτυχία και από 5 έως και 10 ως επιτυχία. Η βαθμολογία των μαθημάτων κατατίθεται στη Γραμματεία του ΠΜΣ εντός 30 ημερών από την ημερομηνία εξέτασης του μαθήματος.

Τα γραπτά των εξετάσεων φυλάσσονται υποχρεωτικά και με επιμέλεια του διδάσκοντος για ένα (1) έτος. Μετά την πάροδο του χρόνου αυτού τα γραπτά παύουν να έχουν ισχύ και καταστρέφονται, εκτός αν εκκρεμεί σχετική ποινική, πειθαρχική ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική διαδικασία.

4. Για την αξιολόγηση της διπλωματικής εργασίας ο φοιτητής οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της τριμελούς επιτροπής επίβλεψης, η οποία στη συνέχεια συντάσσει και υπογράφει το πρακτικό παρουσίασης της διπλωματικής εργασίας. Κατά την υποστήριξη της διπλωματικής εργασίας απαιτείται η παρουσία τουλάχιστον δύο μελών της τριμελούς επιτροπής επίβλεψης. Η υποστήριξη της διπλωματικής εργασίας δύναται να πραγματοποιηθεί και μέσω τηλεδιάσκεψης.

Η Τριμελής Επιτροπή Επίβλεψης της διπλωματικής μπορεί να ζητήσει διορθώσεις, στις οποίες ο φοιτητής οφείλει να ανταποκριθεί εντός χρονικού διαστήματος 20 ημερών και η επιτροπή καταθέτει τον τελικό βαθμό στη Γραμματεία χωρίς περαιτέρω υποστήριξη. Σε περίπτωση που η επιτροπή κρίνει ότι πρέπει να γίνουν μείζονος σημασίας διορθώσεις ή θεωρήσει τη διπλωματική εργασία ανεπιτυχή, τότε ορίζεται επανεξέταση της διορθωμένης εργασίας. Στην περίπτωση που ο φοιτητής δεν ανταποκριθεί επιτυχώς, διαγράφεται μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της τριμελούς επιτροπής και απόφαση της Συνέλευσης.

Η υποστήριξη της διπλωματικής εργασίας δύναται να πραγματοποιηθεί εντός των μηνών του Οκτωβρίου, του Μαρτίου και του Ιουλίου κάθε έτους.

5. Περιπτώσεις παραπτώματων όπως αντιγραφή στις εξετάσεις ή στην εκπόνηση εργασιών (λογοκλοπή), ανάρμοστη συμπεριφορά κ.λπ., συνεπάγονται διαγραφή από το Πρόγραμμα μετά από απόφαση της Συνέλευσης.

Υποχρέσεις και δικαιώματα μεταπτυχιακών φοιτητών

1. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του Α΄ κύκλου σπουδών, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το Ίδρυμα μεριμνά για τη διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στους χώρους του ιδρύματος στους φοιτητές με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες καθώς και την προσβασιμότητα των υποδομών, των υπηρεσιών, φυσικών και ψηφιακών, του εξοπλισμού και του εκπαιδευτικού υλικού.

2. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται:

- Να παρακολουθούν το σύνολο των διαλέξεων/εργαστηρίων του κάθε μαθήματος του ισχύοντος προγράμματος σπουδών και να προσέρχονται εγκαίρως στις ώρες των διαλέξεων. Απουσίες από τις διαλέξεις των μαθημάτων για σοβαρούς προσωπικούς/ επαγγελματικούς λόγους ή λόγους υγείας μπορούν να αιτιολογούνται εφόσον ο φοιτητής γνωστοποιήσει το λόγο της απουσίας του στον διδάσκοντα του μαθήματος. Για κάθε μάθημα τηρείται παρουσιολόγιο από τον διδάσκοντα.
- Να εφοδιάζονται εγκαίρως με τα απαραίτητα συγγράμματα, δημοσιευμένα επιστημονικά άρθρα, κ.λπ., που καλύπτουν τη διδακτέα ύλη.
- Να υποβάλλουν, μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες, τις εργασίες που τους έχουν ανατεθεί για το κάθε μάθημα.
- Να προσέρχονται στις προβλεπόμενες εξετάσεις του κάθε μαθήματος με το Δελτίο Ακαδημαϊκής Ταυτότητας. Σε περίπτωση αδυναμίας κάποιου φοιτητή να προσέλθει στις προβλεπόμενες εξετάσεις, αυτός υποχρεούται να καταθέσει εγκαίρως γραπτή αίτηση για τη μη συμμετοχή του στις εξετάσεις, συνοδευόμενη από επίσημα δικαιολογητικά (π.χ. πιστοποίηση ασθένειας με ιατρική βεβαίωση). Ο Διευθυντής του ΠΜΣ αποφασίζει για τη δυνατότητα να εξεταστεί ο φοιτητής σε διαφορετική ημερομηνία, η οποία καθορίζεται εντός εύλογου χρονικού διαστήματος σε συνεννόηση με τον διδάσκοντα του μαθήματος.
- Να τηρούν τις προβλεπόμενες και οριζόμενες ημερομηνίες ως προς την υποβολή δηλώσεων, καταβολή διδάκτρων, κ.λπ.

3. Η Συνέλευση του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε., έχει τη δυνατότητα να αναγνωρίσει στους μεταπτυχιακούς φοιτητές μαθήματα από προηγούμενες ολοκληρωμένες μεταπτυχιακές σπουδές ομοταγών ιδρυμάτων.

4. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να παρακολουθούν σειρές διαλέξεων και επιπρόσθετων μαθημάτων με εργαστήρια πληροφορικής με χρήση συγκεκριμένου λογισμικού, ερευνητικά σεμινάρια, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του ΠΜΣ, ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του ΠΜΣ.

5. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές συμμετέχουν στα μαθήματα Πληροφοριακής Παιδείας που διεξάγει η βιβλιοθήκη του ιδρύματος που αφορούν: στρατηγικές αναζήτησης πληροφοριακών πηγών και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων (εγκυρότητα, επικαιρότητα, σχετικότητα), σύνταξη βιβλιογραφίας και πρότυπα βιβλιογραφικών αναφορών, δεοντολογία της πληροφορίας (αποφυγή λογοκλοπής) και την απόθεση των Διπλωματικών εργασιών στο Ιδρυματικό Αποθετήριο.

6. Για τη φοίτησή τους στο ΠΜΣ οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καταβάλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των €6.000. Ο φοιτητής εγγράφεται σε κάθε εξάμηνο σπουδών αφού έχει καταβάλει τα προβλεπόμενα τέλη φοίτησης.

7. Η Συνέλευση του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε., δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακού φοιτητή:

- Αυτοδίκαια κατόπιν αιτήσεώς του
- Εάν ο φοιτητής δεν έχει εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των μαθημάτων του ΠΜΣ ή/και δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας

- Εάν έχει υπερβεί τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ, όπως αυτή ορίζεται στον ισχύοντα Κανονισμό
- Εάν υποπέσει σε παράπτωμα όπως αντιγραφή στις εξετάσεις ή παραβίαση των κείμενων διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας (Ν.2121/93) κατά τη συγγραφή των προβλεπόμενων εργασιών
- Εάν δεν έχει καταβάλει το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης
- Εάν έχει παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις τις σχετικές με την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων όπως αυτές ορίζονται από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα.

8. Κάθε υποψήφιος, πριν την εγγραφή του στο πρόγραμμα, οφείλει να λαμβάνει γνώση του ισχύοντος Κανονισμού και να δηλώνει εγγράφως ότι αποδέχεται τους κανόνες λειτουργίας του ΠΜΣ.

Διάρκεια Σπουδών

Η χρονική διάρκεια σπουδών για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα πλήρους φοίτησης στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας.

Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται σε πέντε (5) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Εξαιρέση για την παράταση του ανώτατου αυτού χρονικού ορίου μπορεί να εγκριθεί από τη Συνέλευση μόνο για σοβαρούς λόγους.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να δοθεί αναστολή φοίτησης διάρκειας έως δύο (2) εξαμήνων με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος με την αντίστοιχη παράταση της διάρκειας φοίτησης. Η συνέχιση της φοίτησης πραγματοποιείται με βάση το πρόγραμμα σπουδών όπως αυτό ισχύει κατά το χρόνο επανέναρξης των σπουδών και όχι κατά το χρόνο της αρχικής εγγραφής. Η Συνέλευση του Τμήματος δύναται, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της, να διευθετήσει οποιοδήποτε ζήτημα ανακύψει από την αναστολή φοίτησης.

Πρακτική άσκηση

Κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο πρόγραμμα, παρέχεται στους μεταπτυχιακούς σπουδαστές η δυνατότητα πρακτικής άσκησης η οποία πραγματοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό πρακτικής άσκησης του ΠΜΣ.

1. Η πρακτική άσκηση των μεταπτυχιακών φοιτητών διεξάγεται σε επιχειρήσεις, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, δημόσιες υπηρεσίες, και Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, εφεξής καλούμενους «φορείς υποδοχής», υπό την εποπτεία του υπεύθυνου πρακτικής άσκησης του ΠΜΣ.

2. Η πρακτική άσκηση δύναται να διεξάγεται και σε φορείς της αλλοδαπής, εφόσον καθίσταται εφικτή η εποπτεία της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Για την πρακτική άσκηση φοιτητών συνάπτεται σύμβαση πρακτικής άσκησης μεταξύ του ιδρύματος, του φοιτητή και του φορέα υποδοχής.

3. Ο υπεύθυνος πρακτικής άσκησης, συντονίζει τη διαδικασία επαφής με τους φορείς υποδοχής και μεριμνά για τον έλεγχο αξιοπιστίας τους, όπως και για την εποπτεία της ομαλής διεξαγωγής της πρακτικής.

Πιο συγκεκριμένα, ο υπεύθυνος της πρακτικής άσκησης έχει ως αντικείμενο τη γενική εποπτεία της εκπαιδευτικής διαδικασίας της πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών, με τις εξής αρμοδιότητες:

- την αξιολόγηση των αιτήσεων των φοιτητών που επιθυμούν να διεξάγουν πρακτική άσκηση,
- την κατανομή των φοιτητών στους φορείς υποδοχής

- την εισήγηση του πίνακα κατανομής των φοιτητών στους φορείς υποδοχής για πρακτική άσκηση προς τη Συντονιστική Επιτροπή για έγκριση της σχετικής δαπάνης
- τον συντονισμό των δραστηριοτήτων που αφορούν την πρακτική άσκηση φοιτητών,
- την καθοδήγηση και υποστήριξη των φοιτητών καθ' όλη τη διαδικασία της πρακτικής άσκησης στους φορείς υποδοχής,
- την επίλυση προβλημάτων,
- την επικοινωνία με τους φορείς υποδοχής για την επίτευξη των επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων
- τη σύνταξη και υποβολή ετήσιας έκθεσης για την υλοποίηση και αξιολόγηση του προγράμματος πρακτικής άσκησης προς τη Συνέλευση του Τμήματος,
- την υποβολή εισηγήσεων για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών σε ό,τι αφορά τα θέματα πρακτικής άσκησης.

Το έργο του Υπεύθυνου Πρακτικής Άσκησης δύναται να συνεπικουρείται και από Επόπτη Πρακτικής Άσκησης, στον οποίο ο Υπεύθυνος μπορεί να αναθέσει εν μέρει ή εν όλω την καθοδήγηση και υποστήριξη των φοιτητών καθ' όλη τη διαδικασία της πρακτικής άσκησης στους φορείς υποδοχής, την επικοινωνία με τους φορείς υποδοχής για την επίτευξη των επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων και την ενημέρωση του Υπευθύνου για οποιοδήποτε άλλο θέμα αφορά την πρακτική άσκηση. Ως Επόπτης είναι δυνατόν να οριστεί είτε διδάσκων του προγράμματος σπουδών είτε διοικητικό προσωπικό του Ιδρύματος είτε εξωτερικός συνεργάτης.

Κινητικότητα

Η μετακίνηση των μεταπτυχιακών φοιτητών στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus για σπουδές ή πρακτική άσκηση πραγματοποιείται σύμφωνα με τις αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων του Τμήματος και του Ιδρύματος.

Ειδικά για τους φοιτητές των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης, η δυνατότητα μετακίνησης στο πλαίσιο του Προγράμματος Κινητικότητας Φοιτητών για Σπουδές παρέχεται μόνο στο πλαίσιο της εκπόνησης διπλωματικής εργασίας, υπό την προϋπόθεση ότι ο/η επιβλέπων/ουσα καθηγητής/τρια της διπλωματικής εργασίας είναι μέλος του διδακτικού προσωπικού του Π.Μ.Σ., στο οποίο φοιτά ο/η αιτούμενος/η τη μετακίνηση φοιτητής/τρια.

Ακαδημαϊκός Σύμβουλος

Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή ορίζεται ως ακαδημαϊκός σύμβουλος ένα μέλος ΔΕΠ ύστερα από πρόταση του Διευθυντή, ακολουθούμενη από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και σύμφωνα με τον κανονισμό ακαδημαϊκού συμβούλου των ΠΜΣ του Τμήματος.

Ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος του εκάστοτε ΠΜΣ έχει ως στόχο να καθοδηγεί και να υποστηρίζει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές στο πρόγραμμα σπουδών τους με σκοπό την αποτελεσματική οργάνωση και επιτυχή ολοκλήρωση τους. Εξίσου σημαντικοί στόχοι είναι η ανάδειξη των σημείων που πιθανόν δυσχεραίνουν τη φοίτηση και η λήψη ανάλογων πρωτοβουλιών για τον περιορισμό ή την εξάλειψή τους, η διευκόλυνση της επικοινωνίας μεταξύ φοιτητών και διδασκόντων του ΠΜΣ, και η παρακίνηση των φοιτητών για ουσιαστικότερη συμμετοχή στις δράσεις του ΠΜΣ και του Πανεπιστημίου.

Το ρόλο του ακαδημαϊκού συμβούλου εκάστου Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης της Σχολής Οικονομικών, Επιχειρηματικών και Διεθνών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς δύναται να αναλαμβάνει κάθε μέλος ΔΕΠ του οικείου Τμήματος

ανεξαρτήτως βαθμίδας και θέσης, το οποίο συμμετέχει στην εκπαιδευτική διαδικασία του ΠΜΣ. Ο ορισμός του Ακαδημαϊκού Συμβούλου πραγματοποιείται στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και μετά από εισήγηση του Διευθυντή του ΠΜΣ. Η θητεία του Ακαδημαϊκού Συμβούλου ακολουθεί τη διάρκεια του εκάστοτε κύκλου σπουδών του ΠΜΣ προκειμένου να διασφαλίζεται η συνέχεια στην παρακολούθηση των σπουδών των μεταπτυχιακών φοιτητών/-τριών.

Ανάθεση διδακτικού έργου

1. Το διδακτικό έργο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) ανατίθεται, με απόφαση της Συνέλευσης κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε., στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

α) Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους

β) Ομότιμους Καθηγητές ή αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.

γ) Συνεργαζόμενους καθηγητές

δ) Εντεταλμένους διδάσκοντες

ε) Επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές

στ) Ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής

ζ) Επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ.

2. Η ανάθεση του διδακτικού έργου του ΠΜΣ πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης, κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του ΠΜΣ.

3. Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων δύνανται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του ΠΜΣ. Δεν επιτρέπεται η καταβολή αμοιβής ή άλλης παροχής από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του ΠΜΣ περί ανάθεσης του διδακτικού έργου, καθορίζεται το ύψος της αμοιβής κάθε διδάσκοντος. Ειδικώς οι διδάσκοντες που έχουν την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π., δύνανται να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν προς το ΠΜΣ, εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στο άρθρο 155 του ν. 4957/2022. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται αναλογικά και για τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.ΕΠ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

4. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του ΠΜΣ.

5. Δικαίωμα επίβλεψης διπλωματικών εργασιών έχουν οι διδάσκοντες στο ΠΜΣ σύμφωνα με το παρόν άρθρο υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

Τα μέλη της τριμελούς επιτροπής επίβλεψης της διπλωματικής εργασίας πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του προγράμματος. Με απόφαση της Συνέλευσης κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε. του ΠΜΣ δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο ΠΜΣ.

Διδάσκοντες στο ΠΜΣ

Το ΠΜΣ απασχολεί διδακτικό προσωπικό (τόσο μέλη του τμήματος Οικονομικής Επιστήμης όσο και εντεταλμένο προσωπικό) υψηλής εξειδίκευσης με αναγνωρισμένο επιστημονικό και διδακτικό έργο και ενεργή παρουσία στην έρευνα στο αντίστοιχο γνωστικό πεδίο το οποίο καλούνται να υποστηρίξουν στο αντικείμενο των Οικονομικών και της διοίκησης της υγείας. Ταυτόχρονα, το πρόγραμμα αξιοποιεί την επαφή και τη συνεργασία των μελών ΔΕΠ και των λοιπών συνεργατών του με το διεθνή επιστημονικό και ακαδημαϊκό χώρο (π.χ., συνεργασίες με υψηλού επιπέδου ακαδημαϊκά ιδρύματα του εξωτερικού) αλλά και οργανισμών υγείας της χώρας τόσο στο δημόσιο όσο και τον ιδιωτικό τομέα, όπως στελέχη ασφαλιστικών οργανισμών και εταιρειών, μέλη Ρυθμιστικών Αρχών, στελέχη φαρμακευτικών εταιρειών και εταιρειών παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών σχετικά με την οικονομική αξιολόγηση και την τιμολόγηση των υπηρεσιών υγείας, ώστε το πρόγραμμα σπουδών να ακολουθεί μία δυναμική συνεχούς αναβάθμισης διασφαλίζοντας ότι με την επιτυχή ολοκλήρωσή του, οι σπουδαστές θα είναι έτοιμοι να ανταποκριθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στις συνεχώς αυξανόμενες προκλήσεις του τομέα της υγείας.

Υποδομή του ΠΜΣ

1. Για την εύρυθμη λειτουργία του ΠΜΣ διατίθενται αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια του Ιδρύματος.

Το Τμήμα προσφέρει σύγχρονες υποδομές στους φοιτητές/τριές του ΠΜΣ, παρέχοντας αίθουσες διδασκαλίας που υποστηρίζουν τη χρήση μέσων της τεχνολογίας της πληροφορίας (ΤΠΕ) και εργαστήρια εξοπλισμένα με υπολογιστές οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένο λογισμικό το οποίο αποτελεί την επιλογή αιχμής προκειμένου την απόκτηση τεχνικών δεξιοτήτων αναγκαίων για την εφαρμογή της θεωρίας στην πράξη και την προαγωγή της έρευνας στον τομέα των Οικονομικών και της διοίκησης της υγείας. Επιπρόσθετα, το Τμήμα παρέχει πρόσβαση σε ένα ευρύ φάσμα επιστημονικών πόρων, συμπεριλαμβανομένων διαδικτυακών βάσεων δεδομένων, ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών και βιβλίων προκειμένου την περαιτέρω εξοικείωση των σπουδαστών με τη μεθοδολογία της έρευνας και την ανάπτυξη τεχνικών δεξιοτήτων.

2. Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του ΠΜΣ γίνεται από τη Γραμματεία του Τμήματος. Παράλληλα προβλέπεται η υποστήριξη του προγράμματος και από εξωτερικούς συνεργάτες οι οποίοι αμείβονται από το πρόγραμμα.

Διαχείριση αιτημάτων/παραπόνων φοιτητών

Με στόχο την αναβάθμιση της λειτουργίας του, το ΠΜΣ έχει θεσπίσει κανονισμού διαχείρισης αιτημάτων/παραπόνων φοιτητών του θέτοντας στο επίκεντρο το σεβασμό όλων των εμπλεκόμενων στην εκπαιδευτική διαδικασία, αλλά πολύ περισσότερο των αποδεκτών αυτής έναντι των οποίων οφείλει να λογοδοτεί. Στο πλαίσιο, λοιπόν, των αρχών της διαφάνειας και της λογοδοσίας και προς ενίσχυση της φοιτητοκεντρικής εκπαιδευτικής διαδικασίας καταρτίστηκε Κανονισμός, στον οποίο περιγράφεται αναλυτικά η διαδικασία διαχείρισης αιτημάτων/παραπόνων καθώς και τα εμπλεκόμενα μέρη. Η εφαρμογή του αφορά όλα τα παράπονα και ενστάσεις που άπτονται της ποιότητας των παρεχόμενων από τα ΠΜΣ εκπαιδευτικών και διοικητικών υπηρεσιών. Αρμόδιος για την παρακολούθηση της ορθής εφαρμογής της διαδικασίας διαχείρισης των φοιτητικών αιτημάτων/παραπόνων έχει οριστεί η Επιτροπή Διαχείρισης Αιτημάτων-Παραπόνων. Τα έντυπα

υποβολής αιτημάτων/παραπόνων και οι σχετικές αποφάσεις επίλυσης ή/και οποιοδήποτε συνοδευτικό στοιχείο, αποθηκεύονται σε ειδικό και ασφαλές χώρο για την τήρηση του απορρήτου, εντός της Γραμματείας του Τμήματος και χρησιμοποιούνται για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Πριν την υποβολή οποιουδήποτε αιτήματος/παραπόνου, οι φοιτητές οφείλουν να μελετήσουν τον Κανονισμό διαχείρισης αιτημάτων/παραπόνων και τον Κανονισμό Λειτουργίας του ΠΜΣ.

Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

1. Το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ) είναι δημόσιο έγγραφο. Ο τύπος του ορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου. Το Δ.Μ.Σ. συντάσσεται στην ελληνική γλώσσα.
2. Το ΠΜΣ οδηγεί σε τίτλο σπουδών επιπέδου 7 σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (EQF) και το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων (ΕΠΠ).
3. Το Δ.Μ.Σ. που απονέμει το ΠΜΣ υπογράφεται από τον Πρύτανη, τον Πρόεδρο του Τμήματος και τον Γραμματέα του Τμήματος.
4. Ο βαθμός του Διπλώματος χαρακτηρίζεται ως εξής: από 5 έως 6,49 «ΚΑΛΩΣ», από 6,50 έως 8,49 «ΛΙΑΝ ΚΑΛΩΣ» και από 8,50 έως 10 «ΑΡΙΣΤΑ».
5. Το βιβλίο διπλωματούχων μεταπτυχιακών φοιτητών υπογράφεται από τον Γραμματέα του Τμήματος, τον Πρόεδρο του Τμήματος και τον Πρύτανη του Πανεπιστημίου.
6. Στο Δ.Μ.Σ. επισυνάπτεται Παράρτημα Διπλώματος στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθ. 15 του Ν. 3374/2005 (ΦΕΚ 189, τ.Α') και της Υ.Α. Φ5/89656/Β3/13-8-07 (ΦΕΚ 1466, τ.Β').

Περιεχόμενο Μαθημάτων και Μαθησιακά αποτελέσματα

1^ο ΕΞΑΜΗΝΟ - 4 ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Περιεχόμενο του μαθήματος

Ο γενικός στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τις οικονομικές ιδέες οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν προς την επιδίωξη καλύτερης φροντίδας υγείας και καλύτερης υγείας. Οι σπουδαστές θα αποκτήσουν τη γνώση ώστε να αποτιμούν τη δύναμη και τους περιορισμούς αυτών των ιδεών.

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στην οικονομική ανάλυση όπως αυτή εφαρμόζεται στον τομέα της υγείας ως εργαλείο στη λήψη αποφάσεων και την κατανομή των πόρων στον τομέα της υγείας. Το μάθημα καλύπτει τη βασική θεωρία της διαχείρισης του κινδύνου και της ασφάλισης, αναλύει τα οικονομικά ζητήματα που σχετίζονται με την πληροφόρηση, τον ανταγωνισμό και την επιλογή, και με την ισότητα και την αποτελεσματικότητα στην παροχή των υπηρεσιών υγείας. Αναλύονται συγκεκριμένα ζητήματα της παροχής και της χρηματοδότησης των υπηρεσιών υγείας και διερευνώνται οι προκλήσεις των μεταρρυθμίσεων στον τομέα της υγείας.

Τα επιμέρους θέματα αναλύονται σε θεωρητικό επίπεδο και σε επίπεδο εφαρμογών. Όλες οι έννοιες στις οποίες βασίζεται η ανάπτυξη των θεμάτων του μαθήματος καλύπτονται κατά τη διάρκεια των διαλέξεων και η παρακολούθηση του μαθήματος γίνεται χωρίς προαπαιτούμενα.

Η διδασκαλία του μαθήματος είναι βάσει διαλέξεων και σεμιναριακών ασκήσεων. Τα σεμινάρια αναλύουν συγκεκριμένα προβλήματα μέσω της εφαρμογής της θεωρίας η οποία έχει καλυφθεί στις διαλέξεις και κριτικής συζήτησης.

Πρόγραμμα διαλέξεων

- Εισαγωγή στις αγορές
- Αποτυχίες της αγοράς
- Αποτυχίες της αγοράς στην παροχή των υπηρεσιών υγείας
- Αποτυχίες της αγοράς στην παροχή της ασφάλισης υγείας
Η θεωρία της ασφάλισης
- Συγκράτηση του κόστους - Κίνητρα, ρύθμιση, και διαχειριζόμενη φροντίδα υγείας
- Αποζημίωση και συμβάσεις στην παροχή υπηρεσιών υγείας
- Σχέσεις εκπροσώπησης στην υγεία
- Χρηματοδότηση και παροχή της φροντίδας υγείας
- Οικονομική αξιολόγηση στις υπηρεσίες υγείας
Τύποι οικονομικής αξιολόγησης προγραμμάτων υγείας – Ανάλυση ελαχιστοποίησης κόστους, ανάλυση κόστους-αποτελεσματικότητας, ανάλυση κόστους-χρησιμότητας, ανάλυση κόστους-οφέλους
- Αποδοτικότητα και ισότητα

Πρόγραμμα σεμιναρίων

Η αγορά του ανθρώπινου νεφρού
Οριακή ανάλυση (οριακό κόστος και οριακό όφελος)
Αποτυχίες της αγοράς – εξωτερικές επιδράσεις, δημόσια αγαθά
Ασφάλιση υγείας

Σχέσεις εκπροσώπησης

Μαθησιακά αποτελέσματα

Ο γενικός στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τις οικονομικές ιδέες οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν προς την επιδίωξη καλύτερης φροντίδας υγείας και καλύτερης υγείας. Οι σπουδαστές θα αποκτήσουν τη γνώση ώστε να αποτιμούν τη δύναμη και τους περιορισμούς αυτών των ιδεών.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι σπουδαστές θα έχουν αποκτήσει:

- Έναν τρόπο σκέψης για την κατανόηση του μηχανισμού της παραγωγής των υπηρεσιών υγείας, της ζήτησης και της παροχής της φροντίδας υγείας και της ασφάλισης υγείας.
- Κατανόηση των αρχών της οικονομικής που βρίσκουν εφαρμογή στη διαμόρφωση της πολιτικής υγείας.
- Έναν αναλυτικό τρόπο σκέψης για την κριτική αποτίμηση των διαφορετικών μορφών ρύθμισης και των μεταρρυθμίσεων στον τομέα της υγείας.
- Κατανόηση της χρησιμότητας των αρχών της οικονομικής στη διαδικασία λήψης αποφάσεων δεδομένων των προκλήσεων της καινοτομίας στον τομέα της υγείας.

Πιο συγκεκριμένα θα μπορούν να:

- (i) αναλύουν τους προσδιοριστικούς παράγοντες της ζήτησης, της προσφοράς και του κόστους παραγωγής
- (ii) εφαρμόζουν τις έννοιες της ελαστικότητας, της οριακής ανάλυσης και του κόστους ευκαιρίας
- (iii) κατανοούν το βασικό υπόδειγμα της αγοράς, την αποτυχία της αγοράς και τους ρόλους και τις αδυναμίες των αγορών και των κυβερνήσεων στη χρηματοδότηση και την οργάνωση της φροντίδας υγείας
- (iv) κατανοούν το πώς διαφορετικά συστήματα υγείας δημιουργούν κίνητρα, και τα πιθανά αποτελέσματα αυτών σχετικά με την αποδοτικότητα και την ισότητα
- (v) κατανοούν τα ζητήματα που ανακύπτουν στη μέτρηση του κόστους και του οφέλους στη φροντίδα υγείας
- (vi) κατανοούν τις αρχές της οικονομικής αξιολόγησης όπως αυτή εφαρμόζεται στη φροντίδα υγείας

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ

Περιεχόμενο του μαθήματος

Ο σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στις έννοιες της δημόσιας υγείας, της πρόληψης και της κοινωνικής ιατρικής.

Πρόγραμμα διαλέξεων και ασκήσεις πράξης

- Εισαγωγή στη Δημόσια Υγεία και Προληπτική Ιατρική. Βασικές Έννοιες
- Διεθνείς Οργανώσεις Υγείας. Η Δημόσια Υγεία στην Ελλάδα και την Ε.Ε
- Εκτίμηση κινδύνου επιδημιών - μέτρα πρόληψης και ελέγχου λοιμωδών νοσημάτων
- Εμβολιασμοί και Δημόσια Υγεία
- Σχεδιασμός, εφαρμογή και αξιολόγηση προγραμμάτων πρωτογενούς πρόληψης
- Σχεδιασμός, εφαρμογή και αξιολόγηση προγραμμάτων δευτερογενούς πρόληψης

- Η πρόληψη και αντιμετώπιση των χρονίων μη μεταδοτικών νοσημάτων: Η σημασία τους για τη Δημόσια Υγεία
- Αιτιολογία και πρόληψη κακοήθων νεοπλασιών
- Πρόληψη σακχαρώδους διαβήτη και άλλων ενδοκρινικών Διαταραχών
- Αιτιολογία και πρόληψη καρδιαγγειακών νοσημάτων
- Γενετική Συμβουλευτική και Δημόσια Υγεία
- Επικοινωνία και διάχυση πληροφορίας σε θέμα δημόσιας υγείας και πρόληψης
- Πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας και άτομα μεγάλης ηλικίας
- Ο ρόλος της πρόληψης στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας- Υπηρεσίες Υγείας
- Ανισότητες στην υγεία και ευάλωτες ομάδες πληθυσμού: μεθοδολογία προαγωγής υγείας ειδικών πληθυσμιακών ομάδων
- Οδηγίες του Π.Ο.Υ. για πρόληψη μη μεταδοτικών νοσημάτων.
- Μητρικός θηλασμός και δημόσια υγεία
- Προληπτικός έλεγχος υγείας παιδιών και εφήβων
- Εισαγωγή στην Επιδημιολογία – Μεθοδολογία Έρευνας
- Η Έννοια της Αιτίας στην Επιδημιολογία και την Κλινική Ιατρική

Μαθησιακά αποτελέσματα

Ο σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στις έννοιες της δημόσιας υγείας, της πρόληψης και της κοινωνικής ιατρικής. Επίσης η παροχή εξειδικευμένων γνώσεων και δεξιοτήτων στους αποφοίτους του, θα τους δώσουν τα εφόδια να στελεχώσουν δημόσιους ή ιδιωτικούς ερευνητικούς και εκπαιδευτικούς φορείς, ιδρύματα ή οργανισμούς σχετιζόμενους με την υγεία, υπηρεσίες πρόληψης ή ελέγχου νοσημάτων ή υπηρεσίες δημόσιας υγείας σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο, καθώς και υπηρεσίες/ μονάδες φροντίδας υγείας, συμβάλλοντας στον έλεγχο και στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών τους.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Έχει γνώση των εννοιών και εφαρμογών της πρόληψης και της προαγωγής υγείας, καθώς και της επίδρασης του περιβάλλοντος (για παράδειγμα φυσικό και νοσοκομειακό περιβάλλον, διατροφή, κάπνισμα, αλκοολισμός) στην ανάπτυξη λοιμωδών και χρόνιων νοσημάτων, όπως καρκίνου, στεφανιαίας νόσου, σακχαρώδη διαβήτη.
- Θα έχει γνώση:
  - ο της επιδημιολογίας και πρόληψης των λοιμωδών νοσημάτων και των χρόνιων νοσημάτων
  - ο του προσυμπτωματικού ελέγχου (screening)
- Θα είναι σε θέση να διακρίνει τα στάδια της πρόληψης και να δίνει σχετικά παραδείγματα. Επίσης θα είναι σε θέση να διακρίνει την διαφορετική αποτελεσματικότητα του κάθε επιπέδου πρόληψης στην προστασία της υγείας.

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Περιεχόμενο του μαθήματος

Το πρώτο μέρος του μαθήματος έχει σκοπό να εισαγάγει τον μεταπτυχιακό φοιτητή στην προσέγγιση της «ροής των κεφαλαίων», η οποία περιγράφει τα κίνητρα και την οργανωτική δομή του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης. Επιπλέον, παρουσιάζονται οι βασικές αρχές της ασφάλισης, διότι η χρηματοδότηση όλων των

συστημάτων υγείας βασίζεται σε κάποιο είδος ασφαλιστικού μηχανισμού. Αναλύεται η τιμολόγηση της ασφάλισης υγείας.

Το δεύτερο μέρος του μαθήματος είναι αφιερωμένο στην παρουσίαση των ομαδικών ασφαλίσεων υγείας καθώς και των καινοτόμων σχημάτων διαχειριζόμενης φροντίδας υγείας.

Το τρίτο μέρος του μαθήματος αναλύει τους τρεις κύριους τύπους συστημάτων παροχής υγειονομικής περίθαλψης συνδέοντάς τους με συγκεκριμένα εθνικά μοντέλα: το βρετανικού τύπου NHS για το Ηνωμένο Βασίλειο, το Εθνικό Μοντέλο Ασφάλισης Υγείας για τη Γαλλία και το Μοντέλο Ιδιωτικής Ασφάλισης Υγείας για την Ολλανδία. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο Ελληνικό Σύστημα Υγείας.

ΜΕΡΟΣ I:

Η ροή των κεφαλαίων μέσω του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης
Ασφάλιση και Διαχείριση Κινδύνων
Ασφάλιση υγείας και τιμολόγηση

ΜΕΡΟΣ II:

Ομαδική ασφάλιση υγείας
Διαχειριζόμενη Φροντίδα
Μέθοδοι Χρηματοδότησης Υπηρεσιών Υγείας

ΜΕΡΟΣ III:

Ανασκόπηση Συστήματος Υγείας του Ηνωμένου Βασιλείου.
Κοινωνική Ασφάλιση Υγείας: Γαλλία, Ανασκόπηση Συστήματος Υγείας
Ιδιωτική Ασφάλιση Υγείας: Ολλανδία, Ανασκόπηση Συστήματος Υγείας
(α) Το Ελληνικό Σύστημα Υγείας
(β) Εθελοντική Ασφάλιση Υγείας

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Περιγράφουν τις αρχές και την λειτουργία των ασφαλίσεων υγείας
- Κατηγοροποιούν τους προσωπικούς κινδύνους το οποίο αποτελεί στοιχείο της σύγχρονης ανάλυσης του χρηματοοικονομικού σχεδιασμού, αναδεικνύοντας την εξαιρετική χρησιμότητα των ασφαλιστικών μηχανισμών στη δόμηση ολοκληρωμένων προγραμμάτων οικονομικής προστασίας των πολιτών από τους κινδύνους νοσηρότητας και ατυχήματος
- Να κατανοούν την ολιστικότητα της ασφάλισης υγείας, περιλαμβάνοντας την οπτική των καταναλωτών και των ασφαλιστικών εταιρειών
- Να αναλύουν τις πρακτικές και τις εξελίξεις στην τιμολόγηση και την αναλογιστική μοντελοποίηση των ασφαλίσεων υγείας

ΑΡΧΕΣ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑΣ

Περιεχόμενο του μαθήματος

1. Εισαγωγή στην Επιδημιολογία
2. Βήματα διεξαγωγής μιας μελέτης
3. Καθορισμός ερευνητικής υπόθεσης

4. Συστηματική βιβλιογραφική ανασκόπηση
5. Μεθοδολογία αναζήτησης της βιβλιογραφίας
6. Πρωτόκολλο μιας μελέτης
7. Είδη μελετών
8. Μέθοδοι δειγματοληψίας
9. Μέγεθος δείγματος
10. Μέθοδοι συλλογής δεδομένων
11. Εργαλεία μέτρησης
12. Συστηματικό σφάλμα
13. Τυχαίο σφάλμα
14. Ηθικά ζητήματα
15. Μετα-ανάλυση

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του Μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να:

- Κατανοούν τα ερευνητικά ερωτήματα στις επιδημιολογικές μελέτες.
- Μετρούν τη συχνότητα εμφάνισης των διάφορων εκβάσεων στις επιδημιολογικές μελέτες.
- Εκτιμούν τη σχέση μεταξύ προσδιοριστών και συχνότητας εμφάνισης των εκβάσεων.
- Αντιλαμβάνονται τα αποτελέσματα των επιδημιολογικών μελετών.
- Σχεδιάζουν επιδημιολογικές μελέτες.
- Πραγματοποιούν επιδημιολογικές μελέτες.
- Αντιλαμβάνονται τα σφάλματα στις επιδημιολογικές μελέτες.

2^ο ΕΞΑΜΗΝΟ - 4 ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΔΟΚΙΜΕΣ

Περιεχόμενο του μαθήματος

Το μάθημα αυτό αναλύει τις τεχνικές οικονομικής αξιολόγησης που βρίσκουν εφαρμογή στα προγράμματα υγείας, αναλύει τις στατιστικές μεθόδους και τα υποδείγματα εκτίμησης και πρόβλεψης που χρησιμοποιούνται κατά την εφαρμογή της οικονομικής αξιολόγησης στον τομέα της υγείας, καλύπτει τις βασικές αρχές σχεδιασμού των τυχαιοποιημένων κλινικών δοκιμών, και εστιάζει στη χρήση της κλινικής πληροφορίας αντλούμενης από μια κλινική δοκιμή για την πραγματοποίηση οικονομικής αξιολόγησης.

Τα επιμέρους θέματα αναλύονται σε θεωρητικό επίπεδο και σε επίπεδο εφαρμογών. Όλες οι έννοιες στις οποίες βασίζεται η ανάπτυξη των θεμάτων του μαθήματος καλύπτονται κατά τη διάρκεια των διαλέξεων και οι διαλέξεις συνοδεύονται από σεμιναριακές ασκήσεις οι οποίες αναλύουν συγκεκριμένα προβλήματα μέσω της εφαρμογής της θεωρίας και κριτικής συζήτησης, και από εργαστηριακές ασκήσεις κατά τη διάρκεια των οποίων αναλύονται δεδομένα με χρήση του στατιστικού λογισμικού Stata.

Επιμέρους θέματα

- Οικονομική αξιολόγηση προγραμμάτων υγείας
Θεωρητικό υπόβαθρο

Τύποι οικονομικής αξιολόγησης προγραμμάτων υγείας – Ανάλυση ελαχιστοποίησης κόστους, ανάλυση κόστους-αποτελεσματικότητας, ανάλυση κόστους-χρησιμότητας, ανάλυση κόστους-οφέλους

- Οριακή ανάλυση, ανάλυση ευαισθησίας, προεξόφληση, ποιοτικά σταθμισμένα έτη ζωής (QALYs), ενδεχόμενη αποτίμηση (Contingent valuation)
- Ανάλυση αποφάσεων για την οικονομική αξιολόγηση προγραμμάτων υγείας – Ανάλυση βάσει δένδρων αποφάσεων, υποδείγματα Markov
- Χρήση κλινικής πληροφορίας για την οικονομική αξιολόγηση προγραμμάτων υγείας Βασικές αρχές κλινικών δοκιμών (σχεδιασμός, συλλογή δεδομένων, χρήση κλινικής πληροφορίας για την πραγματοποίηση οικονομικής αξιολόγησης).
- Στατιστικά ζητήματα και στατιστικές μέθοδοι στην οικονομική αξιολόγηση προγραμμάτων υγείας Χρήση του υποδείγματος γραμμικής παλινδρόμησης, χρήση του υποδείγματος logit, χρήση της ανάλυσης επιβίωσης, ανάλυση αβεβαιότητας
- Ερμηνεία – λήψη αποφάσεων

Το μάθημα εστιάζει στην πρακτική εφαρμογή των μεθόδων και οι διαλέξεις συνοδεύονται από εργαστηριακές ασκήσεις κατά τη διάρκεια των οποίων αναλύονται δεδομένα με χρήση του στατιστικού λογισμικού Stata. Η ανάλυση των υποδειγμάτων Markov πραγματοποιείται με χρήση του Excel.

Πρόγραμμα διαλέξεων

- Οικονομική αξιολόγηση προγραμμάτων υγείας
Θεωρητικό υπόβαθρο
Τύποι οικονομικής αξιολόγησης προγραμμάτων υγείας
    Ανάλυση ελαχιστοποίησης κόστους
    Ανάλυση κόστους-αποτελεσματικότητας
    Ανάλυση κόστους-χρησιμότητας
    Ανάλυση κόστους-οφέλους
- Οριακή ανάλυση, ανάλυση ευαισθησίας, προεξόφληση, ποιοτικά σταθμισμένα έτη ζωής (QALYs), ενδεχόμενη αποτίμηση (Contingent valuation)
- Ανάλυση κόστους-οφέλους - Θεωρητικό υπόβαθρο και εμπειρικές μελέτες
    Ανάλυση κόστους-οφέλους: Στάδια και εφαρμογές
    Ανάλυση κόστους-οφέλους: Θεωρητική βάση και χρήση στην αξιολόγηση πολιτικών
    Πρακτική εφαρμογή της ανάλυσης κόστους-οφέλους
- Ανάλυση κόστους-αποτελεσματικότητας - βάσει πρωτογενών δεδομένων αντλούμενων από τυχαιοποιημένες κλινικές δοκιμές
    Χρήση κλινικής πληροφορίας για την πραγματοποίηση οικονομικής αξιολόγησης
    Βασικές αρχές κλινικών δοκιμών - σχεδιασμός, συλλογή δεδομένων, χρήση κλινικής πληροφορίας για την πραγματοποίηση οικονομικής αξιολόγησης - ανάλυση
- Στατιστικά ζητήματα και στατιστικές μέθοδοι στην οικονομική αξιολόγηση προγραμμάτων υγείας
- Εισαγωγή στις τυχαίες μεταβλητές και τις κατανομές πιθανότητας
- Γραμμική παλινδρόμηση
- Παλινδρόμηση logit, σχετικός κίνδυνος
- Ανάλυση επιβίωσης - Παραμετρικές και μη-παραμετρικές τεχνικές

- Ανάλυση αβεβαιότητας
- Ανάλυση κόστους-αποτελεσματικότητας – βάσει δευτερογενών δεδομένων
- Ανάλυση αποφάσεων στην οικονομική αξιολόγηση υπηρεσιών υγείας - Δέντρα αποφάσεων, υποδείγματα Markov
- Παρουσίαση των αποτελεσμάτων και ερμηνεία – λήψη αποφάσεων

Πρόγραμμα σεμιναρίων – εργαστηριακών ασκήσεων

- Οριακή ανάλυση (οριακό κόστος και οριακό όφελος)
- Σχεδιασμός και πραγματοποίηση ανάλυσης κόστους-οφέλους (με τη χρήση του Excel)
- Σχεδιασμός και πραγματοποίηση ανάλυσης κόστους-αποτελεσματικότητας και κόστους-χρησιμότητας (με τη χρήση του Excel)
- Εφαρμογή του γραμμικού υποδείγματος στην ανάλυση κλινικών δεδομένων με τη χρήση του λογισμικού Stata)
- Εφαρμογή του υποδείγματος logit στην ανάλυση κλινικών δεδομένων με τη χρήση του λογισμικού Stata)
- Ανάλυση επιβίωσης: Εφαρμογή του μη-παραμετρικού εκτιμητή Kaplan-Meier, του ημι-παραμετρικού εκτιμητή Cox Proportional hazards και των παραμετρικών εκτιμητών Exponential και Weibull στην ανάλυση κλινικών δεδομένων για την αποτίμηση της κλινικής αποτελεσματικότητας με τη χρήση του λογισμικού Stata
- Παράδειγμα οικονομικής αξιολόγησης βάσει δευτερογενών δεδομένων με χρήση του υποδείγματος Markov (με τη χρήση του Excel)

Μαθησιακά αποτελέσματα

Ο γενικός στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τις αρχές της οικονομικής αξιολόγησης όπως αυτή εφαρμόζεται στην τεχνολογία υγείας ως εργαλείο στη λήψη αποφάσεων και την κατανομή των πόρων στον τομέα της υγείας και τις συγκεκριμένες τεχνικές ανάλυσης οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την οικονομική αξιολόγηση των προγραμμάτων υγείας. Οι σπουδαστές θα αποκτήσουν τη γνώση ώστε να αποτιμούν τη δύναμη και τους περιορισμούς αυτών των τεχνικών και τη δεξιότητα ώστε να μπορούν οι ίδιοι να τις εφαρμόζουν στην πράξη.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι σπουδαστές θα έχουν αποκτήσει:

- Κατανόηση των βασικών αρχών της οικονομικής αξιολόγησης όπως αυτές εφαρμόζονται στον τομέα της φροντίδας υγείας και αναγνώριση των αδυναμιών των αρχών αυτών
- Κατανόηση της χρήσης της αποτίμησης της αξίας στη διαδικασία της αξιολόγησης πολιτικών
- Κατανόηση των τεχνικών οικονομικής αξιολόγησης υγειονομικών προγραμμάτων και πολιτικών
- Κατανόηση της χρησιμότητας των τεχνικών αυτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων δεδομένων των προκλήσεων της καινοτομίας στον τομέα της υγείας

Επιπρόθετα θα είναι σε θέση να:

- Διεξάγουν μια οικονομική αξιολόγηση χρησιμοποιώντας τις διαφορετικές τεχνικές και να κατανοούν τα ζητήματα που ανακύπτουν στη μέτρηση του κόστους και του οφέλους κατά την αποτίμηση της αξίας των τεχνολογιών υγείας

Πιο συγκεκριμένα θα είναι σε θέση να:

- Σχεδιάσουν και να διεξάγουν μία ανάλυση κόστους-οφέλους αναγνωρίζοντας τις εννοιολογικές και μεθοδολογικές δυσκολίες της εφαρμογής των μεθόδων για την αποτίμηση της αξίας αγαθών και υπηρεσιών εκτός της αγοράς
- Σχεδιάσουν και να διεξάγουν μία ανάλυση κόστους-αποτελεσματικότητας
  - είτε βάσει δευτερογενών δεδομένων (ανάλυση με τη χρήση υποδείγματος Markov)
  - ή βάσει πρωτογενών δεδομένων (ανάλυση με τη χρήση στατιστικών μεθόδων)
- Ερμηνεύουν τα αποτελέσματα δημοσιευμένων κλινικών μελετών (π.χ., τυχαιοποιημένων κλινικών δοκιμών, μελετών παρατήρησης, κ.λπ.) και οικονομικών αξιολογήσεων ιατρικών παρεμβάσεων και προγραμμάτων υγείας και να πραγματοποιούν κριτική αποτίμηση των μελετών αυτών και των αποτελεσμάτων τους.

ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΥΓΕΙΑΣ

Περιεχόμενο του μαθήματος

- Εισαγωγή στο μάθημα: Επισκόπηση στόχων και προσδοκιών
- Βασικές αρχές μάνατζμεντ, οργανωσιακής συμπεριφοράς και οργανισμών
- ορισμοί οργανωσιακής συμπεριφοράς, ηγεσίας ακόμα οργανωσιακών δυναμικών, δομής και διακυβέρνησης
- Γιατί είναι σημαντικές οι δεξιότητες ατομικής και οργανωσιακής μάθησης;
- *Εργασία* (ολοκλήρωση εντός της διάλεξης): Άσκηση «Σπάσιμο του πάγου» και διαμόρφωση ομάδων.
- Τι κάνουν πράγματι οι Μάνατζερ; Κατανόηση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων
- Λήψη αποφάσεων και μαθησιακά στυλ. Ατομική συμπεριφορά
- *Διάβασμα: Harvard Business Review “Building More Trust Between Doctors and Patients: Make empathy a part of the clinical process”, Melissa Casey, Donald Campbell*
- Άσκηση Know Thyself: Τεστ προσωπικότητας και προφίλ
- Γιατί οι άνθρωποι συμπεριφέρονται με τον τρόπο που συμπεριφέρονται σε οργανισμούς
- Σχέσεις περιστάσεις μπορεί να προκαλέσουν αλλαγές στη συμπεριφορά των ανθρώπων
- Βασικές διοικητικές ικανότητες στην υγεία
- Σχέση μεταξύ επιτυχίας και ηγεσίας
- Εξουσιοδότηση, οργανωτικές δομές (Tall vs. Flat vs. Matrix)
- Συζήτηση επί του άρθρου “Why People Behave the Way They Do?”, HBR
- Γιατί έχει σημασία η Ηγεσία;
- Τι κάνουν πραγματικά οι Ηγέτες;
- Τι γνωρίζουν οι Ηγέτες;
- Θεμέλια και χαρακτηριστικά της ηγεσίας, Πως γίνεται κάποιος Ηγέτης
- Στυλ Ηγεσίας
- Συζήτηση επί της ρήσης του Αρχίλοχου «η αλεπού ξέρει πολλά πράγματα, αλλά ο σκαντζόχοιρος ξέρει ένα μεγάλο πράγμα» <https://www.npr.org/2019/07/08/739502013/the-fox-and-the-hedgehog-a-story-of-triumphs-and-tragedy>

- Συζήτηση επί του άρθρου “*In Life, Who Wins, the Fox or the Hedgehog?*”, by Alison Gopnik, Wall Street Journal, Aug. 15, 2014.
- Συζήτηση επί του βιβλίου του *Jim Collins: “From Good to Great”*
- Οργανωσιακή αλλαγή και ανάπτυξη
- Έλεγχος και οικοδόμηση δέσμευσης: Πώς αντιδρούν οι άνθρωποι στον έλεγχο;
- Διαχείριση ομάδων
- Ομαδική Δυναμική και Συμμετοχή Εργαζομένων σε Δράση
- Καθορισμός Στόχων & Κίνητρα
- Αρχές εξουσιοδότησης
- Εργασιακή Ικανοποίηση & Χαρακτηριστικά Εργασίας Εργαζομένων
- Διαχείριση άγχους και χρόνου
- Εμπιστοσύνη & Οργανωτική Ηθική
- Συναισθηματική Νοημοσύνη (EQ) και ο αντίκτυπός της στην Αποτελεσματικότητα της Ηγεσίας
- Ηγεσία και σύνθετος οργανισμός υγείας: Πως να διαχειριστείτε στρατηγικά το οργανωσιακό περιβάλλον πριν σας διαχειριστεί
- Πώς επηρέασε η πανδημία COVID-19 τις επαγγελματικές σας επιλογές;
- Πώς να κάνετε έναν πολιτισμικό μετασχηματισμό | Simon Sinek (Βίντεο:<https://youtu.be/N9d0NqSztWA>)
- Η σημασία της Οργανωτικής Κουλτούρας (Βίντεο:<https://www.youtube.com/watch?v=WDFqEG14QJ4>)
- Μέτρηση των αποτελεσμάτων των πρωτοβουλιών ηγεσίας
- Πώς να δημιουργήσετε χώρους εργασίας χωρίς αποκλεισμούς: Διδάγματα που αντλήθηκαν από μια σειρά διαλόγων που φέρνει κοντά ηγέτες επιχειρήσεων και ακαδημαϊκούς (Κέντρο Εφαρμοσμένης Δεοντολογίας Markkula - Πανεπιστήμιο Santa Clara) <https://www.scu.edu/ethics/leadership-ethics-blog/how-to-create-inclusive-workplaces/>
- Συζήτηση επί του άρθρου: *Ρατσισμός και διακρίσεις στην υγειονομική περίθαλψη: Πάροχοι και ασθενείς Harvard Medical School’s* (Harvard Health Publishing) <https://www.health.harvard.edu/blog/racism-discrimination-health-care-providers-patients-2017011611015>
- Ομαδικές παρουσιάσεις τελικών εργασιών ηγεσίας
- Συζήτηση επί των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων του μαθήματος – Αξιολόγηση μαθήματος

Μαθησιακά αποτελέσματα

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- κατανοήσουν την εξέλιξη της σκέψης οργάνωσης και διαχείρισης των επιχειρήσεων υγείας,
- αξιολογούν κριτικά τις εναλλακτικές θεωρίες και πρακτικές της οργανωσιακής συμπεριφοράς και της ηγεσίας, αναγνωρίζοντας τη σημασία της λήψης αποφάσεων και της στρατηγικής σκέψης και στους δύο τομείς,
- αναπτύσσουν αναλυτικές δεξιότητες για τον εντοπισμό των δεσμών μεταξύ των οργανισμών, των πρακτικών διαχείρισης και του μεταβαλλόμενου περιβάλλοντος υγειονομικής περίθαλψης και τέλος,
- να συνειδητοποιήσουν ότι ο κλάδος της υγειονομικής περίθαλψης του σήμερα χρειάζεται ένα νέο είδος ηγέτη– κάποιον που έχει τις σωστές ειδικές δεξιότητες, χαρακτηριστικά προσωπικότητας και ηγετικές ιδιότητες.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ

Περιεχόμενο του μαθήματος

- Βασικές Αρχές και Ορισμοί
- Η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας στην Ελλάδα
- Βασικές Προϋποθέσεις λειτουργίας Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας
- Στρατηγικές Υγείας- Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας
- Η Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΠΦΥ) αποτελεί αναμφισβήτητα τον πυλώνα του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ)
- Πρότυπα Μοντέλα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας
Διαχείριση ποιότητας: αξιολόγηση του συστήματος Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας στην Ελλάδα με την αξιοποίηση δεικτών ποιότητας
- Γνώσεις και αντιλήψεις επαγγελματιών υγείας που εργάζονται στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας
- Πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας και Γενική Ιατρική: Η ασφαλιστική δικλείδα για την υψηλή ποιότητα φροντίδα υγείας
- Ρόλος της ΠΦΥ στη ρύθμιση της λειτουργίας των συστημάτων υγείας
- Μεταρρυθμίσεις στο χώρο της Υγείας και η Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας
- Η συνταγογράφηση στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας σχεδιασμός και αξιολόγηση πιλοτικών παρεμβάσεων
- Διαφορά της έννοιας Πρωτοβάθμιας φροντίδα και Πρωτοβάθμια περίθαλψη
- Πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας και υγειονομική κρίση
- Πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας και τρίτη ηλικία
- Πρόσβαση στις Υπηρεσίες Υγείας στη Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας
- Καταγραφή και Αξιολόγηση των Δομικών Αλλαγών του Ελληνικού Συστήματος Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας
- Η αξία της συνεχιζόμενης κατάρτισης των επαγγελματιών στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας και η αξιολόγηση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών:
- Πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας στα πλαίσια των σύγχρονων συστημάτων υγείας
- Ο βαθμός ικανοποίησης των χρηστών από τις υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και η σχέση της ΠΦΥ με την Τοπική Κοινωνία

Μαθησιακά αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η μετάδοση γνώσεων στους φοιτητές ούτως ώστε να υπάρξει η κατανόηση της σημασίας της πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας ως βασικού πυλώνα στη λειτουργία ενός σύγχρονου

συστήματος υγείας.

Αποσκοπεί στην παροχή γνώσεων ιδιαίτερα χρήσιμων στο πεδίο της οργάνωσης, διαχείρισης και συντονισμού των δραστηριοτήτων των υπηρεσιών υγείας στην Οργάνωση και Διοίκηση υπηρεσιών στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας . Αντικείμενο του μαθήματος είναι η παροχή γνώσεων για την απόκτηση υψηλού επιπέδου δεξιοτήτων που θα συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών υγείας με την χρήση αρχών, μεθοδολογιών και εργαλείων από στην Οργάνωση και Διοίκηση υπηρεσιών στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας , για να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία τους. Μεταξύ άλλων, ο εκπαιδευόμενος θα έχει αποκτήσει μια τεκμηριωμένη και αξιοποιήσιμη γνώση για τους παράγοντες που προσδιορίζουν τη διοίκηση υπηρεσιών υγείας, καθώς και ένα σημαντικό εφόδιο για το πεδίο της οικονομίας της υγείας, αλλά και της αξιολόγησης της απόδοσης και λειτουργίας μονάδων υγείας.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Κατανοήσει το ρόλο της ΠΦΥ στη λειτουργία του Εθνικού Συστήματος υγείας
- Αντιληφθεί τη σημασία της ΠΦΥ στην ανάπτυξη των συστημάτων υγείας ως προς την βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας
- Κατανοήσει το ρόλο της ΠΦΥ στον έλεγχο της ροής των ασθενών προς τα νοσοκομεία και τον ρόλο της ΠΦΥ στον έλεγχο του κόστους παροχής υπηρεσιών υγείας
- Να αξιολογήσει τον υπάρχον σχεδιασμό του ΕΣΥ και τις εκάστοτε πολιτικές υγείας
-

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΦΑΡΜΑΚΟΥ

Περιεχόμενο του μαθήματος

- Φαρμακευτική πολιτική στην Ελλάδα
- Οργάνωση και τρόπος λειτουργίας των εθνικών και διεθνών ρυθιστικών οργανισμών Φαρμάκου (ΕΟΦ, EMA, FDA κ.ο.κ.)
- Θεσμικό και οργανωτικό πλαίσιο, δομή και νομοθεσία που διέπουν την Επιτροπή Αξιολόγησης Τεχνολογιών Υγείας (ΕΑΑΦΑΧ) και την Επιτροπή Διαπραγμάτευσης (ΕΔ)
- Διαδικασία και μοντέλα διαπραγμάτευσης της αποζημίωσης των Φαρμάκων – Είδη συμφωνιών
- Βασικές αρχές Φαρμακοοικονομίας
- Στάδια διεξαγωγής φαρμακοοικονομικής ανάλυσης
- Προοπτική (οπτική γωνία) μελέτης
- Προσδιορισμός των εναλλακτικών παρεμβάσεων
- Προσδιορισμός και μέτρηση των αποτελεσμάτων φαρμακοοικονομικής αξιολόγησης
- Προσδιορισμός και μέτρηση του κόστους στη φαρμακοοικονομικής αξιολόγηση
- Ανάλυση ευαισθησίας και Προεξόφληση (Παρούσα Αξία)
- Πηγές δεδομένων φαρμακοοικονομικής αξιολόγησης
- Επιλογή στρατηγικής φαρμακοοικονομικής εφαρμογής
- Περιορισμοί φαρμακοοικονομικών αξιολογήσεων από RCT
- Φαρμακοοικονομική μοντελοποίηση (Βασικές αρχές, Τύποι μοντέλων, Δέντρα Αποφάσεων, Αλυσίδες Markov)
- Ανάλυση του κόστους της νόσου
- Ανάλυση ελαχιστοποίησης του κόστους
- Ανάλυση κόστους-οφέλους
- Ανάλυση κόστους-αποτελεσματικότητας

- Ανάλυση κόστους-χρησιμότητας
- Μέτρηση της κατάστασης υγείας και της, σχετιζόμενης με την υγεία, ποιότητας ζωής
- Σχεδιασμός και οργάνωση μιας φαρμακοοικονομικής μελέτης
- Ανάλυση και αξιολόγηση της εγκυρότητας δημοσιευμένων μελετών οικονομικής αξιολόγησης
- Μελέτη περιπτώσεων

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με τη επιτυχή ολοκλήρωση αυτής της σειράς μαθημάτων, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Περιγράφουν την φαρμακευτική πολιτική στην Ελλάδα και να αναφέρουν τα προβλήματα και τις παραδοχές αυτής.
- Γνωρίζουν τις γενικές αρχές των οικονομικών του φαρμάκου
- Περιγράφουν το ρόλο, την οργάνωση και τον τρόπο λειτουργίας των εθνικών και διεθνών ρυθιστικών οργανισμών Φαρμάκου (ΕΟΦ, EMA, FDA κ.ο.κ.)
- Περιγράφουν το θεσμικό πλαίσιο τιμολόγησης και αποζημίωσης των φαρμάκων στην Ελλάδα και στις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες.
- Περιγράφουν τις διαδικασίες πρώιμης πρόσβασης και τους τρόπους κάλυψης των αναγκών των ασθενών για καινοτόμες θεραπείες.
- Εξηγούν την αξία και το θεσμικό και οργανωτικό πλαίσιο, τη δομή και τη νομοθεσία που διέπουν την Επιτροπή Αξιολόγησης Τεχνολογιών Υγείας (ΕΑΑΦΑΧ) και την Επιτροπή Διαπραγμάτευσης (ΕΔ)
- Να γνωρίζουν τη διαδικασία και τα μοντέλα διαπραγμάτευσης της αποζημίωσης των Φαρμάκων και τα είδη συμφωνιών
- Να εκπονούν μελέτες Οικονομικής Αξιολόγησης στο χώρο του Φαρμάκου (Φαρμακο-οικονομικές Αναλύσεις, Μελέτες Κόστους–Αποτελεσματικότητας, Κόστους–Χρησιμότητας, Κόστους–Οφέλους κλπ)
- Να εκπονούν μελέτες Επίπτωσης στον Προϋπολογισμό (Budget Impact Analysis)
- Να συγγράφουν εργασίες και να αξιολογούν δημοσιεύσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά του Φαρμάκου

3^ο ΕΞΑΜΗΝΟ - 3 ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Επιλογή τριών (3) από τα παρακάτω μαθήματα επιλογής και Διπλωματική Εργασία υποχρεωτική

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

Περιεχόμενο του μαθήματος

Εισαγωγή στη Χρηματοοικονομική Διαχείριση Κινδύνων

- Ορισμός και ταξινόμηση χρηματοοικονομικών κινδύνων
- Σημασία της χρηματοοικονομικής διαχείρισης κινδύνων σε οργανισμούς παροχής υπηρεσιών υγείας
- Πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων για οργανισμούς παροχής υπηρεσιών υγείας

Βασικές έννοιες Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης

- Αξία του χρήματος στον χρόνο
- Συνεχής ανατοκισμός

Ανάλυση Ανάπτυξης Πόρων (Resource Development Analysis)

- Έννοιες και Εργαλεία
- Έλλειψη Εσόδων
- Αξιολόγηση των επιλογών εσόδων

Προσδιορισμός Κόστους

- Κόστος Λειτουργίας
- Κόστος Κεφαλαίου
- Προσδιορισμός του συνολικού κόστους

Ομόλογα

- Μέθοδοι τιμολόγησης
- Κίνδυνος επιτοκίου, Διάρκεια
- Δημόσιος Χρέος, Τόκοι Δήμων

Έργα και η Αποτίμησή τους

- Κόστος Κεφαλαίου
- Απαιτούμενο Επιτόκιο
- Διαχείριση Υποχρεώσεων και Λειτουργικότητας

Τα Βασικά του Κεφαλαιακού Προϋπολογισμού

- Αξιολόγηση των ταμειακών ροών
- Ορθολογικό ποσοστό απόδοσης

Μετρώντας τον Κίνδυνο - μέτρηση, προστασία, τιμολόγηση

- Κίνδυνος αγοράς
- Πιστωτικός κίνδυνος
- Κίνδυνος επιτοκίου

- Χρηματοοικονομική ανάλυση Φαρμακευτικών R&D επενδύσεων υπό το πρίσμα του υποδείγματος τιμολόγησης πραγματικών δικαιωμάτων.

Διαχείριση Κινδύνων στη Διακυβέρνηση του Δημόσιου Τομέα με έμφαση στους Οργανισμούς παροχής υπηρεσιών υγείας

- Ρόλος της διαχείρισης κινδύνων στη διακυβέρνηση του δημόσιου τομέα
- Διαχείριση κινδύνων στη διαδικασία στρατηγικού σχεδιασμού και προϋπολογισμού
- Χαρτοφυλάκια και επιχειρήσεις βιοτεχνολογίας, νοσοκομειακής φροντίδας και φαρμακευτικής έρευνας

Σύνοψη βασικών εννοιών και Συμπεράσματα

- Προοπτικές για το μέλλον της χρηματοοικονομικής διαχείρισης κινδύνων για οργανισμούς παροχής υπηρεσιών υγείας

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Κατανοούν έννοιες επενδύσεων και χρηματοοικονομικής ανάλυσης από το χώρο της Υγείας, της Βιοτεχνολογίας, των Φαρμακευτικών επιχειρήσεων, και χρηματοοικονομικής στατιστικής ανάλυσης
- Αναλύουν τις θεωρητικές προσεγγίσεις και τις πρακτικές εφαρμογές με τη χρήση στατιστικής ανάλυσης και στατιστικών προγραμμάτων
- Πραγματοποιούν Ανάλυση κινδύνου, Μέτρηση κινδύνου, Ισορροπία, Τιμολόγηση
- Πραγματοποιούν Ανάλυση επενδύσεων τόσο σε πραγματικά αγαθά όσο και σε χρηματοοικονομικά assets στο χώρο της Υγείας
- Αναλύουν με κριτικό τρόπο θέματα που ανακύπτουν στις χρηματοοικονομικές αποφάσεις των οργανισμών παροχής υπηρεσιών υγείας του δημόσιου τομέα. Θα κατέχουν τόσο το θεωρητικό υπόβαθρο όσο και την πρακτική γνώση της εφαρμογής των εννοιών αυτών. Έτσι, θα είναι σε θέση να τεκμηριώσουν τις αποφάσεις τους, και να τις επικοινωνήσουν με ώριμο τρόπο, αναγνωρίζοντας παράλληλα και ενδεχόμενα σενάρια αποκλίσεων από τα αποτελέσματα που οι ανωτέρω αποφάσεις στοχεύουν.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΚΑΙ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Περιεχόμενο του μαθήματος

ΜΕΡΟΣ Α΄

Εισαγωγή στο Στρατηγικό Μάνατζμεντ: Έννοιες, Ορισμοί, Μοντέλα

Μαθησιακοί Στόχοι

- Περιγραφή των δυναμικών χαρακτηριστικών του επιχειρησιακού περιβάλλοντος εντός του οποίου οι μάνατζερ πρέπει να διαμορφώσουν και να υλοποιήσουν τις στρατηγικές.
- Ορισμός της έννοιας της στρατηγικής. Τί είναι & Τί δεν είναι «στρατηγική».

- Περιγραφή των πλεονεκτημάτων που προκύπτουν από τη μελέτη του στρατηγικού μάνατζμεντ στους οργανισμούς υγείας
- Κατανόηση των κυριότερων παραγόντων που μπορεί να προκαλέσουν αλλαγές στο στρατηγικό περιβάλλον της προσφοράς υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης.
- Κατανόηση των πλαισίου και των απαιτήσεων του μαθήματος.
- Καθορισμός Ομάδων & υποχρεώσεων των φοιτητών

Στρατηγικές Λήψης Αποφάσεων

- ❖ Θεωρία και πρακτικές λήψης αποφάσεων
- ❖ Αποφάσεις υπό συνθήκες αβεβαιότητας
- ❖ Συστήματα Μέτρησης Απόδοσης (performance measurement systems)
- ❖ Balanced Scorecard Systems & Examples from Hospitals

Η φύση του Στρατηγικού Μάνατζμεντ, τα χαρακτηριστικά του & η διαδικασία του Στρατηγικού Σχεδιασμού: Στρατηγικές Κατεύθυνσης – Ανάπτυξη Εναλλακτικών Στρατηγικών

Μαθησιακοί Στόχοι

- Η στρατηγική στην πράξη: Σχεδιαζόμενη vs Αναδυόμενη στρατηγικής – Ελεύθερη vs Επιβαλλόμενη στρατηγικής
- Εξέλιξη, Χαρακτηριστικά και Στόχοι του Στρατηγικού Μάνατζμεντ
- Όραμα - Αποστολή – Στόχοι / πολιτικές
- Εναλλακτικές επιλογές
- Αξιολόγηση των επιλογών και στρατηγική επιλογή
- Διαμόρφωση Στρατηγικής-
- Στρατηγικές Κατεύθυνσης, Προσαρμοστικές Στρατηγικές, Στρατηγικές Εισόδου, Ανταγωνιστικές Στρατηγικές, Στρατηγικές Υλοποίησης, Συνδυαστικές Στρατηγικές

Στρατηγική Αλλαγή & Διαχείριση Αλλαγών

Η Διαχείριση της αλλαγής είναι μια δομημένη προσέγγιση του τρόπου με τον οποίο αλλάζουν τα άτομα, οι ομάδες, οι οργανισμοί και οι κοινωνίες, καθώς επιδιώκουν τη μετάβαση από μια υφιστάμενη κατάσταση σε ένα επιθυμητό μελλοντικό στάτους. Η κατ' αυτόν τον τρόπο θεωρούμενη μεταβολή περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων. Από την σκοπιά του ατόμου αλλαγή μπορεί να σημαίνει μια νέα συμπεριφορά. Από οικονομική άποψη, αλλαγή μπορεί να είναι μια νέα επιχειρηματική διαδικασία ή μια νέα τεχνολογία ή μια νέα στρατηγική. Υπό ένα κοινωνικό πρίσμα, αλλαγή μπορεί να είναι μια νέα δημόσια πολιτική ή η ψήφιση μιας νέας νομοθεσίας ή κοινωνικής πολιτικής σε θέματα υγείας.

- Δυσκολίες Αλλαγών
- Γιατί αποτυγχάνουν οι αλλαγές
- Βασικοί παράγοντες που συμβάλλουν στην αλλαγή

Ανάλυση του εσωτερικού και του ευρύτερου εξωτερικού περιβάλλοντος του τομέα Υγείας

Μαθησιακοί Στόχοι

- Κατανόηση των διεθνών αλλαγών & προκλήσεων σε σχέση με τους οργανισμούς Υγείας (Healthcare Foresight).
- Κατανόηση των στόχων της ανάλυσης του περιβάλλοντος υγείας
- Κατανόηση των τάσεων του κλάδου της υγείας και των επιπτώσεών τους στους οργανισμούς και επιχειρήσεις του κλάδου.
- Αναγνώριση βασικών πηγών για λήψη πληροφοριών σχετικά με το περιβάλλον της υγείας
- Βασικές τεχνικές που χρησιμοποιούνται για ανάλυση του ευρύτερου εξωτερικού περιβάλλοντος και του κλάδου Υγείας.
- Κατανόηση της Στρατηγικής σε σχέση με τις αλλαγές & την προοπτική του τομέα της Υγείας.
- Κατανόηση της σχέσης της Στρατηγικής (γιατί η στρατηγική είναι σημαντική?) με το περιβάλλον του κλάδου

υγείας.

ΜΕΡΟΣ Β'

- Τάσεις της στρατηγική marketing στην αντιμετώπιση των αναγκών της νέας οικονομίας
- Marketing Υπηρεσιών και οι οργανισμοί Υγείας
- Συμπεριφορά του καταναλωτή υπηρεσιών υγείας
- Τμηματοποίηση Αγοράς, Τοποθέτηση, Στοχοθεσία Αγορών, Στρατηγικές ΜΚΤ & Στρατηγικές Ανάπτυξης Πωλήσεων
- Σημασία της ποιότητας υπηρεσιών στο Marketing & Η Εμπειρία του Πελάτη και οι Στιγμές Αλήθειας: Πελατοκεντρική Προσέγγιση στο χώρο της Υγείας
- Στρατηγικές Ανάπτυξης Πωλήσεων & ο Ρόλος της Συναισθηματικής Νοημοσύνης στις Πωλήσεις
- Μείγμα Marketing, Οι υπηρεσίες σαν Προϊόν, Κύκλος Ζωής του Προϊόντος, Αντιληπτική Χαρτογράφηση Προτιμήσεων Πελατών Υγείας
- Μείγμα Marketing, Τιμολογιακή Πολιτική, Προώθηση των υπηρεσιών. Ο ρόλος της κοινωνικής διαφήμισης, Τιμολόγηση Υπηρεσιών & Φαρμάκων
- Φαρμακευτικές επιχειρήσεις & Μάρκετινγκ, ΜΚΤ στα OnLine φαρμακεία, Επιχειρηματικά μοντέλα e-Health
- Digital Transformation & MedTech στον Κλάδο Υγείας: Πώς ενημερώνουμε τους ασθενείς και πώς βρίσκουμε πελάτες, Νέοι τόποι επικοινωνίας & Διαφήμισης μέσω κοινωνικών δικτύων και εφαρμογές Internet of Things (IoT), Medical Internet of Things (MIoT)

Μαθησιακά αποτελέσματα

Οι μαθησιακοί στόχοι του μαθήματος για τους συμμετέχοντες, είναι:

- Να κατανοήσουν τις στρατηγικές και ανταγωνιστικές αναλυτικές μεθόδους σκέψης, ώστε να λαμβάνουν αποφάσεις για άξονες δράσης με στρατηγικές αλλαγές.
- Να αναλύουν τα χαρακτηριστικά & τους στόχους της στρατηγικής διαδικασίας (ΤΙ, ΠΟΙΟΣ, ΠΩΣ, ΓΙΑΤΙ, ΠΟΥ?), ώστε να προσδιορίζουν την ανταγωνιστική θέση της επιχείρησης και τον τρόπο με τον οποίον μπορεί αυτή να πετύχει την επίτευξη διατηρήσιμου ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος.
- Να κατανοήσουν τους περιορισμούς που τίθενται από το εξωτερικό και εσωτερικό περιβάλλον για τη χρήση αυτών των δεξιοτήτων.
- Να σχεδιάζουν, να υλοποιούν, να ελέγχουν, να αξιολογούν και να επανασχεδιάζουν στρατηγικές και στρατηγικά συστήματα των επιχειρήσεων / οργανισμών.
- Να αναπτύξουν την ικανότητα εφαρμογής αυτών των δεξιοτήτων για την ανάπτυξη και βελτίωση της επίδοσης των οργανισμών προσφοράς υπηρεσιών υγείας.
- Να προβληματιστούν και να αντιμετωπίσουν με κριτικό πνεύμα τη «φιλοσοφία» του Marketing υπηρεσιών υγείας σε μία μεταβαλλόμενη κοινωνία,
- Να μπορούν να εξετάζουν με κριτική αντίληψη το «κοινωνικό Marketing υπηρεσιών»
- Να αξιολογήσουν τις «τεχνικές» marketing και προώθησης των υπηρεσιών υγείας ελέγχοντας παράλληλα το λειτουργικό marketing των οργανισμών.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ-ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

Περιεχόμενο του μαθήματος

Εισαγωγή στη Διοίκηση των Logistics & Αποθεμάτων στη υγεία,

Χρηματοοικονομικές Απόψεις για την Στρατηγική και την Ταξινόμηση των Αποθεμάτων,
Μοντέλα Αναπλήρωσης Αποθεμάτων σε παρόχους υπηρεσιών υγείας,
Εμπειρικά μοντέλα αποθεμάτων,
Προβλέψεις Προμηθειών και Πωλήσεων,
Τεχνολογία και Διαχείριση Αποθεμάτων στην υγεία,
Συστήματα Αξιολόγησης Προμηθευτών και Προσφορών,
Τηλεϊατρική και Ραδιοσυχνότητες.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Το μάθημα επιδιώκει να εισάγει τους συμμετέχοντες στην έννοια της Διοίκησης Αποθεμάτων και Προμηθειών και πώς αυτή εφαρμόζεται στο χώρο της υγείας. Αναλύονται θέματα που αφορούν το σχεδιασμό και τη λειτουργία των προμηθειών, το σχηματισμό ανταγωνιστικών αλυσίδων εφοδιασμού, το εύρος των δραστηριοτήτων της στρατηγικής εφοδιαστικής διοίκησης, καθώς και της διασύνδεσης των προμηθειών με τη ζήτηση προϊόντων και το πελατολόγιο. Οι συμμετέχοντες μετά το τέλος του μαθήματος θα μπορούν να εφαρμόσουν πολλές από τις διδαχθέντες έννοιες στο εργασιακό τους περιβάλλον.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

Περιεχόμενο του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση της λειτουργίας των αγορών εργασίας του κλάδου της παροχής υπηρεσιών υγείας. Οι φοιτητές θα εξοικειωθούν πρώτα με τα θεωρητικά και εμπειρικά εργαλεία της Οικονομικής της Εργασίας και στη συνέχεια θα εμβαθύνουν στην εφαρμογή τους στον κλάδο της παροχής υπηρεσιών υγείας. Η θεματολογία θα επικεντρωθεί στον προσδιορισμό των μισθών και της απασχόλησης των επαγγελματιών υγείας τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, στην ανάλυση και αξιολόγηση κρατικών πολιτικών στις συγκεκριμένες αγορές εργασίας καθώς και θέματα που σχετίζονται με την εκπαίδευση των επαγγελματιών υγείας. Πιο συγκεκριμένα θα εξεταστούν θέματα όπως η ζήτηση και η προσφορά εργασίας, η ισορροπία στην αγορά εργασίας, η κινητικότητα του εργατικού δυναμικού και η θεωρία του ανθρώπινου κεφαλαίου.

Ενδεικτική κατανομή διδακτέας ύλης

Εισαγωγή στην Οικονομική της Εργασίας – Βασικές Έννοιες
Η Θεωρία της Ζήτησης Εργασίας
Ζήτηση Εργασίας στην Αγορά Υπηρεσιών Υγείας
Η Θεωρία της Προσφοράς Εργασίας
Προσφορά Εργασίας στην Αγορά Υπηρεσιών Υγείας
Ισορροπία στην Αγορά Εργασίας
Μισθοί και Απασχόληση στην Αγορά Υπηρεσιών Υγείας
Ανθρώπινο Κεφάλαιο

Μαθησιακά αποτελέσματα

Μετά την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος, οι φοιτητές θα πρέπει να:

- κατανοούν τη λειτουργία των δυνάμεων της προσφοράς και της ζήτησης στην αγορά εργασίας του κλάδου παροχής υπηρεσιών υγείας,
- αναλύουν τη διαδικασία προσδιορισμού των μισθών και της απασχόλησης των επαγγελματιών υγείας,
- αναλύουν και να αξιολογούν τις επιπτώσεις των κρατικών πολιτικών στην αγορά εργασίας του κλάδου παροχής υπηρεσιών υγείας,
- κατανοούν και να παρουσιάζουν τις βασικές θεωρίες που ερμηνεύουν τη σχέση μισθών και εκπαίδευσης του κλάδου παροχής υπηρεσιών υγείας.

ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ

Περιεχόμενο του μαθήματος

I. Εισαγωγή

Οικονομική Θεωρία και Ανάλυση Αποφάσεων, Προσδιοριστικό και στοχαστικό υπόδειγμα.

II. Στατιστική

Περιγραφική Στατιστική σε Αρχικά και Ομαδοποιημένα δεδομένα.

Μέτρα Κεντρικής τάσης και διασποράς

Μέτρα Κεντρικής τάσης και διασποράς (ομαδοποιημένων δεδομένων)

Πιθανότητες

Τυχαία μεταβλητή και ιδιότητες.

Αναμενόμενη τιμή και Διακύμανση

III Στατιστική Αναφορά

Παράμετρος, εκτίμηση και εκτιμητής.

Κατανομές Τυχαίων Μεταβλητών

Δειγματικός μέσος όρος και διακύμανση – Ιδιότητες και κατανομές.

Διάστημα Εμπιστοσύνης για το μέσο όρο και τη διακύμανση

Έλεγχοι Υποθέσεων για το μέσο όρο και τη διακύμανση

Έλεγχοι Υποθέσεων για τη διαφορά δύο μέσων όρων

Έλεγχοι Υποθέσεων για την ισότητα δύο διακυμάνσεων

Έλεγχος κανονικότητας.

IV Διμεταβλητές Σχέσεις

Συνδιακύμανση

Συσχέτισης και ιδιότητες συντελεστή συσχέτισης

Έλεγχος Υπόθεσης για μηδενική συσχέτιση

Απλό Γραμμικό Υπόδειγμα

Ιδιότητες και Υποθέσεις

Μέθοδος Ελαχίστων τετραγώνων

Εκτιμητές και ιδιότητές

Συντελεστής προσδιορισμού

Στατιστική αναφορά

Πρόβλεψη

Μαθησιακά αποτελέσματα

Το μάθημα αυτό παρέχει μια διεξοδική παρουσίαση της ποσοτικής ανάλυσης βασικού εργαλείου της οικονομικής Επιστήμης. Ο στόχος του μαθήματος είναι να βοηθήσει τους φοιτητές να κατανοήσουν τον τρόπο που λειτουργεί η ποσοτική ανάλυση στη διαδικασία λήψεων αποφάσεων, ενώ η παρουσία του γίνεται με απλό τρόπο χωρίς κατά κανόνα με αποδείξεις πολλών θεωρημάτων και με εφαρμογές σε πραγματικά δεδομένα. Τα εργαλεία που θα μάθουν οι φοιτητές σε αυτό το μάθημα θα τους επιτρέψουν να διερευνήσουν συμπεριφορές οικονομικών φαινομένων - γενικά και ειδικά στον τομέα των υπηρεσιών υγείας - και να εξάγουν συμπεράσματα πολιτικής.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα έχουν αποκτήσει:

- κατανόηση της χρησιμότητας της ποσοτικής ανάλυσης στη λήψη αποφάσεων
- την ικανότητα να εφαρμόζουν τα εργαλεία που έχουν διδαχθεί στη διερεύνηση εύρους οικονομικών φαινομένων και στην εξαγωγή συμπερασμάτων πολιτικής

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Περιεχόμενο του μαθήματος

Το περιεχόμενο της ενότητας **Πληροφοριακά συστήματα** έχει ως εξής :

Θεωρία:

Πληροφοριακά Συστήματα και οργάνωση της πληροφορίας, Κατηγορίες Πληροφοριακών Συστημάτων, ΠΣ που υποστηρίζουν τις καθημερινές λειτουργίες της επιχείρησης, ΠΣ που υποστηρίζουν τις διοικητικές και στρατηγικές λειτουργίες της επιχείρησης, Πληροφοριακά Συστήματα Υγείας, Εφαρμογές ΤΠΕ στην Υγεία.

Εργαστήρια:

Εισαγωγή σε Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ERP). Εξοικείωση με τις βασικές διαδικασίες που υποστηρίζει το ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα με την επίλυση σεναρίου σε σχέση με: τους πελάτες, τους προμηθευτές, τα είδη (προϊόντα), τις παραγγελίες, τις αγορές και πωλήσεις Διαχείριση σχέσεων πελατείας. Αποθήκες και διακινήσεις ειδών και Διαχείριση παραγωγής.

Εισαγωγή και παρουσίαση Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Μονάδας Υγείας και Πληροφοριακού Συστήματος Νοσοκομείου. Παράμετροι Μονάδας Υγείας, Οντότητες Συστήματος, Επίλυση σεναρίου διαχείρισης περιστατικών σχετικά με Διαχείριση ραντεβού, Διαχείριση περιστατικών, Ιατρικό Φάκελο Υγείας, κλινικό και διοικητικό Σύστημα. Αναφορές

Διαδικτυακές και on-site Εφαρμογές:

<https://www.elorus.com/el/>

<https://www.epsiloncomp.gr/mybusiness-erp/>

<https://edu.openemr.io/a/openemr>

<https://openmrs.org/>

Το περιεχόμενο της ενότητας **Αναλυτική δεδομένων υγείας** έχει ως εξής :

Θεωρία : Εισαγωγή στην Αναλυτική, Αναγκαιότητα εφαρμογής στις επιχειρήσεις και υπηρεσίες Υγείας, Τα μαζικά δεδομένα (big data) στην Υγεία, Μηχανική μάθηση, Τεχνητή Νοημοσύνη στην Υγεία, Παραδείγματα από το χώρο της Υγείας, τα στάδια της Αναλυτικής, ποιο είναι το λογισμικό που την υποστηρίζει.

Εργαστήριο : Εξοικείωση με το λογισμικό Tableau Public (<https://www.tableau.com/>) σε μελέτη περίπτωσης. Τα επιμέρους θέματα που καλύπτονται στην πρακτική άσκηση περιλαμβάνουν τους τύπους μεταβλητών, τον καθαρισμό των δεδομένων, τη δημιουργία συγκεντρωτικών πινάκων, διαγραμμάτων όλων των τύπων, δημιουργία νέων μεταβλητών και δεικτών, επίλυση προβλημάτων Διαγνωστικής, Προγνωστικής και Καθοδηγητικής Ανάλυσης.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Το μάθημα Πληροφοριακά συστήματα και Αναλυτική δεδομένων υγείας διακρίνεται σε δύο θεματικές ενότητες:

Η ενότητα **Πληροφοριακά συστήματα** έχει κυρίως πρακτικό προσανατολισμό και ως στόχο την κατανόηση του ρόλου και των εφαρμογών των Πληροφοριακών Συστημάτων στις επιχειρήσεις, Φορείς και Οργανισμούς γενικότερα και στον χώρο της υγείας ειδικότερα. Επίσης, στοχεύει στην κατανόηση του ρόλου των τεχνολογιών της πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ) στη βελτίωση της χρήσης των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας και στην προαγωγή της δημόσιας υγείας. Στο πλαίσιο της ενότητας αυτής, παρουσιάζονται λογισμικά Επιχειρησιακών ERP συστημάτων και Πληροφοριακών Συστημάτων στην Υγεία.

Η ενότητα **Αναλυτική δεδομένων υγείας** έχει πρακτικό χαρακτήρα. Στοχεύει, μέσω πρακτικής άσκησης σε σύνολα πραγματικών δεδομένων που έχουν ληφθεί από μονάδες υγείας, να εισάγει τους φοιτητές στα προβλήματα της Αναλυτικής και να παρέχει βασικές δεξιότητες χειρισμού στο υποστηρικτικό λογισμικό επεξεργασίας δεδομένων. Στο πρώτο μέρος πραγματοποιείται μια σύντομη, αναγκαία εισαγωγή στις βασικές έννοιες της Αναλυτικής, στα μαζικά δεδομένα (Big Data), στις εφαρμογές της Τεχνητής Νοημοσύνης στην Υγεία και στη μηχανική μάθηση. Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζεται το λογισμικό Tableau και μέσω μιας μελέτης περίπτωσης με πραγματικά δεδομένα, πραγματοποιείται πρακτική άσκηση σε μεθόδους περιγραφικής ανάλυσης δεδομένων, ομαδοποίησης, ανάλυσης χρονολογικών σειρών και προβλέψεων.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές αναμένεται να είναι σε θέση να:

- Κατανοούν το ρόλο και τις εφαρμογές των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στην Υγεία
- Γνωρίζουν τα χαρακτηριστικά και τις δυνατότητες των Πληροφοριακών Συστημάτων που προσφέρονται και λειτουργούν στο χώρο της Υγείας
- Γνωρίζουν τι είναι η Αναλυτική Δεδομένων και ποια είναι η χρησιμότητα των εφαρμογών της σε φορείς, επιχειρήσεις και υπηρεσίες Υγείας
- Χρησιμοποιήσουν βασικές γνώσεις σε θέματα όπως τα μαζικά δεδομένα (big data) και η μηχανική μάθηση
- Κάνουν χρήση βασικών δεξιοτήτων χειρισμού λογισμικού Αναλυτικής και συγκεκριμένα του Tableau.

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Περιεχόμενο του μαθήματος

Η Διπλωματική Εργασία πραγματοποιείται στο τέλος της φοίτησης στο Πρόγραμμα και αποτελεί ουσιαστικό μέσο απόκτησης ειδικευσης και δεξιοτήτων. Σκοπός της εκπόνησης διπλωματικής εργασίας είναι η εφαρμογή των θεωρητικών και εμπειρικών εργαλείων τα οποία οι σπουδαστές έχουν διδαχθεί κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο πρόγραμμα στην πράξη μέσω της ενασχόλησής τους με ένα συγκεκριμένο ερευνητικό ερώτημα το οποίο έχει άμεση συνάφεια με το γνωστικό αντικείμενο του Προγράμματος.

Σημαντικό κατά την επιλογή του θέματος της εργασίας και τη συγγραφή της ερευνητικής πρότασης είναι ο σπουδαστής να απαντήσει στα παρακάτω σημεία:

- Ποια είναι τα συγκεκριμένα ερευνητικά ερωτήματα τα οποία επιθυμεί να απαντήσει και γιατί πιστεύει ότι τα ερωτήματα αυτά είναι ενδιαφέροντα και σημαντικά ώστε αξίζει να απαντηθούν
- Ποια είναι η κύρια βιβλιογραφία και ποιοι οι περιορισμοί της
- Ποιες είναι οι κύριες ερευνητικές υποθέσεις
- Ποια μεθοδολογία ανάλυσης σκοπεύει να χρησιμοποιήσει
- Από πού θα αντλήσει τα δεδομένα για την ανάλυση; Θα είναι δευτερογενή, και αν ναι, ποια θα είναι τα κριτήρια για την επιλογή τους; Ή θα είναι πρωτογενή, αντλούμενα από τη δική του εμπειρική ανάλυση;
- Πώς θα συμβάλουν οι ιδέες του στη συγκεκριμένη περιοχή έρευνας και ποια θα είναι η συνεισφορά της δικής του έρευνας στην επιστημονική γνώση.

Δομή της εργασίας

- **Εισαγωγή/Υπόβαθρο**

Στην εισαγωγή, περιγράφεται το υφιστάμενο καθεστώς γνώσης, αναλύεται το πρόβλημα, καθορίζεται ο σκοπός της έρευνας και προσδιορίζεται ο τρόπος με τον οποίο αυτή αναμένεται να συμβάλει στο υφιστάμενο καθεστώς γνώσης.

Έτσι, προσδιορίζονται με σαφήνεια τα συγκεκριμένα ερευνητικά ερωτήματα τα οποία αποτελούν το στόχο της διερεύνησης και τεκμηριώνεται η σημαντικότητά τους. Ο σκοπός της ερευνητικής εργασίας περιγράφεται με

σαφήνεια και τεκμηριώνεται η συνάφειά του με το επιστημονικό πεδίο των οικονομικών της υγείας.

- **Ανάλυση βιβλιογραφίας**

Η ανάλυση της βιβλιογραφίας αναδεικνύει την σημαντικότητα του σκοπού της έρευνας, τους περιορισμούς της υπάρχουσας βιβλιογραφίας και κατ'επέκταση την προσδοκώμενη συνεισφορά της συγκεκριμένης έρευνας στην επιστημονική γνώση.

- **Μεθοδολογία ανάλυσης και δεδομένα**

Η μεθοδολογία παρουσιάζει εκτενώς τον τρόπο με τον οποίο η ανάλυση στοχεύει στην απάντηση του ερευνητικού ερωτήματος. Οι συγκεκριμένες πηγές άντλησης των δεδομένων που έχουν χρησιμοποιηθεί παρουσιάζονται και η χρήση τους αιτιολογείται. Για παράδειγμα, αν τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν είναι δευτερογενή, αναφέρονται τα κριτήρια που χρησιμοποιήθηκαν για την επιλογή τους, ή αν είναι πρωτογενή, αντλούμενα από την εν λόγω εμπειρική ανάλυση (π.χ., βάσει ερωτηματολογίου), περιγράφεται αναλυτικά το πώς έγινε η επιλογή του δείγματος. Ακολουθεί η μεθοδολογία της ανάλυσης παρουσιάζοντας αναλυτικά τις μεταβλητές που χρησιμοποιήθηκαν και το συγκεκριμένο στατιστικό (εμπειρικό) υπόδειγμα.

Εάν η έρευνα στηρίζεται σε θεωρητική ανάλυση, περιγράφονται τα θεωρητικά εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν και πώς αυτά εφαρμόστηκαν στη συγκεκριμένη έρευνα.

- **Αποτελέσματα**

Περιγραφή και ερμηνεία των αποτελεσμάτων και συζήτηση. Σύγκριση των ευρημάτων της εν λόγω έρευνας με αυτά των αντίστοιχων μελετών της βιβλιογραφίας όπως αυτή έχει ήδη αναλυθεί προηγούμενα στη διπλωματική εργασία. Συζήτηση και ερμηνεία της σύγκλισης των αποτελεσμάτων ή της απόκλισής τους.

- **Συζήτηση – Συμβολή της έρευνας στο συγκεκριμένο πεδίο**

Συζήτηση των ευρημάτων και ερμηνεία - πώς συμβάλει η εν λόγω έρευνα στην κατανόηση της επιστημονικής κοινότητας σχετικά με το συγκεκριμένο θέμα και προτάσεις για μελλοντική έρευνα.

- **Βιβλιογραφία**

Αναφέρονται οι βιβλιογραφικές αναφορές που έχουν χρησιμοποιηθεί στην έρευνα.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Σκοπός της εκπόνησης διπλωματικής εργασίας είναι η εφαρμογή των θεωρητικών και εμπειρικών εργαλείων τα οποία οι σπουδαστές έχουν διδαχθεί κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο πρόγραμμα στην πράξη μέσω της ενασχόλησής τους με ένα συγκεκριμένο ερευνητικό ερώτημα το οποίο έχει άμεση συνάφεια με το γνωστικό αντικείμενο του Προγράμματος. Οι σπουδαστές μπορούν να εστιάσουν σε ένα συγκεκριμένο θέμα το οποίο μπορεί να αντληθεί από τον επαγγελματικό τους χώρο ή να αποτελεί ερώτημα το οποίο θα απαντήσουν σχεδιάζοντας τη δική τους έρευνα. Όποιο θέμα και αν επιλέξουν, η ολοκλήρωση της διπλωματικής εργασίας αποτελεί σημαντικό στοιχείο απόκτησης ειδίκευσης το οποίο αποτελεί ουσιαστικό ζητούμενο της επιτυχούς φοίτησης στο Πρόγραμμα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση της διπλωματικής εργασίας οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα έχουν αποκτήσει:

- Εξειδικευμένη γνώση στο γνωστικό πεδίο όπου εμπίπτει το συγκεκριμένο ερευνητικό ερώτημα
- Εξοικείωση με την μεθοδολογία της έρευνας
- Την εμπειρία της εφαρμογής των θεωρητικών και εμπειρικών εργαλείων τα οποία έχουν διδαχθεί κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο πρόγραμμα στην πράξη

και αντίστοιχα

- Τη βασική γνώση για το σχεδιασμό και τη διεξαγωγή έρευνας βάσει θεωρητικών εργαλείων
- ή
- Τη βασική γνώση για το σχεδιασμό και τη διεξαγωγή εμπειρικής έρευνας βάσει είτε πρωτογενών ή/και δευτερογενών δεδομένων
- Συγκεκριμένες δεξιότητες ανάλυσης δεδομένων βάσει στατιστικών υποδειγμάτων και με τη χρήση αντίστοιχου λογισμικού (π.χ., Stata)

Και

- Την ικανότητα ανάλυσης και σύνθεσης της πληροφορίας αντλούμενη από διαφορετικές πηγές
- Την ικανότητα γενίκευσης των αποτελεσμάτων της συγκεκριμένης έρευνας και της χρήσης τους στη λήψη αποφάσεων
- Έναν κριτικό τρόπο σκέψης και ανάλυσης ιδιαίτερα χρήσιμο για την αποτίμηση των ευρημάτων οποιασδήποτε έρευνας

Και κατ'επέκταση

- Έναν κριτικό τρόπο σκέψης και ανάλυσης χρήσιμο για την κριτική αποτίμηση των στρατηγικών ρύθμισης και των μεταρρυθμίσεων που έχουν εφαρμοστεί ή προτείνονται προς εφαρμογή στον τομέα της φροντίδας υγείας βάσει των ευρημάτων που προκύπτουν από την εμπειρική διερεύνηση των αποτελεσμάτων τους.

